

Serie nouă
octombrie 2010

10

(CXII)

36 pagini

9 lei

10° An

ACTUALITATEA

MUZICALĂ

REVISTĂ LUNARĂ A UNIUNII COMPOZITORILOR ȘI MUZICOLOGILOR DIN ROMÂNIA

Din sumar:

***Muzica românească în actualitate
Noi sesiuni de înregistrări la Radio***

Despărțiri

Festivalul Artelor

Marius Popp 75

Știri interne și internaționale

În imagine: Anton Șuteu

Muguri de brad (II)

Liviu DĂNCEANU

Am întâlnit destui tineri compozitori văduviți de simbolul tatălui. Pare că nu vor altceva decât să facă gaură în istoria muzicii. Să n-aibă trecut. Doar să experimenteze. Deliberat, acroșează în jurul lor pustiul, întinzând un deloc jinduit deșert între tradiție și inovație. Se înflăcărează teribil cu fiecare gădilătură sonoră; ori râgâit efectologic. Concupiscenti, într-un fel chiar vulgari, se extaziază în fața unor exerciții banale de compoziție, de cele mai multe ori experiențe limită, inutil reiterabile. La început îi vituperam cu ostinație. Apoi, i-am absolvit, cu îngăduință. De la o vreme am început să-i compătinesc. La urma urmei sunt niște bieți compozitori-orfani, cărora le lipsesc cei șapte ani de acasă. Cu alte cuvinte, buna-creștere.

*

Paradoxal, la tinerețe ne place să teoretizăm, iar la bătrânețe să făptuim. Schiller observă că faptele bătrânilor sunt mai împovărate de teorie decât sunt încărcate de fapte teoretizările tinerilor. „Ceea ce ți-a adus maturizarea a fost capacitatea de a vedea generalul încorporat, în locul celui plutind, ca duhul peste ape, de la începuturi”. Poate de aceea, nu de puține ori, creațiile de tinerețe sunt închise în tipare și regimuri severe, iar cele de bătrânețe sunt destinate, situate parcă în răspăr cu sistematizările nemiloase. „O teorie nu spune decât ce spune, pe când un fapt poate radia, cu virtualitățile lui, pe o arie teoretică nespuse de întinsă”.

*

Să-ți prezervi disponibilitatea creatoare. S-o ocrotești. S-o păzești. Este un imbold ce vine cu timpul, cu cât această disponibilitate se întrupează în operă. În adolescență ești uneori tentat să faci concesii, să te lași mânat de alții în direcțiile în care vor ei. Treptat, însă, zestrea ta creatoare sporind, nu-ți mai dă mâna să o expui agresiunilor și rapturilor exterioare. Vrei să strângi bine la piept. Să o cuprinzi cu întreaga ta ființă tot mai ostenită. Se vede că oboseala substituie orgoliul, iar vardistul ia locul hoțului.

*

Ca orice muritor, compozitorul traversează și el mai multe vârste. Prima este cea a râvnei nesăbuite, plasată într-un decor somptuos, chiar hiperbolic, în care sunt ademenite influențe și ispite preluate neselectiv și, într-un anume fel, superficial. Febrilitatea exhibărilor, a demonstrațiilor face casă

Photo: Mihai Cosma © 2010

bună cu scenariile speculative, ticluite mimetic, dar în devălmășie. A doua este cea a temerității și bravurii, a înscrierii la cuvânt. Un cuvânt ce se vrea, cu orice preț, cât mai personal. Dacă se poate, chiar un neologism. Este perioada în care compozitorul își reglează imaginea despre el însuși, fără prea multe repere externe, prin intermediul unor incursiuni pe teritorii străine, pe care încearcă din rărunchi să le ia în posesie. A treia vârstă este cea a intuiției rentabile, a concilierii cu propriul instinct creator, săvârșite fără prea mare efort, într-un chip firesc, imanent. Un soi de altruism năpădește

conștiința creatoare, făcând posibilă trecerea de la tentația particularului, a singularului, la cea a generalului și pluralului. În sfârșit, a patra vârstă componistică este aceea a dezlegărilor, grație cărora se poate urma calea unei suite de opusuri luminate de o unică idee. O vârstă la care nu se poate interpreta partitura inspirației decât, vorba lui Noica, în legato și, adăugăm noi, con discrezione.

DIN SUMAR

Deschiderea stagiunii la Filarmonica "G. Enescu"	2
Comori radiofonice	7
C. Brăiloiu - Corespondența	8
Vasile Moldoveanu	9
Adio, Rodica Sava!	10
Autograf Cornelia Bronzetti	11
"Marele premiu"	14
Adio, Simion Stanciu!	17
Punctul pe j... azz	19
Aniversare Titel Popovici	20
Marius Popp 75	20-21
Adio, Anton Șuteu!	22-23
Festivalul Artelor	25
Pop-rock	30
Marcel Pavel în SUA	31
Știri interne și externe	34-35

Jin Wang a deschis stagiunea Filarmonicii

Marcel FRANDEȘ

Filarmonica *George Enescu* din București a oferit publicului meloman de la Ateneul Român, la 23 septembrie 2010, un concert vocal-simfonic ce a marcat un dublu eveniment : 60 de ani de la înființarea Corului Filarmonicii și Deschiderea stagiunii 2010-2011. Dirijorul serii a fost Jin Wang, binecunoscut pe scenele muzicale românești. Solistele Mariana Colpoș și Sidonia Nica, împreună cu Orchestra și Corul Filarmonicii, au interpretat *Simfonia nr. 2 în do minor «Auferstehungssinfonie» (Învierea)* de Gustav Mahler, piatră de încercare pentru orice ansamblu muzical de elită din lume. Corul a fost pregătit de dirijorul Iosif Ion Prunner.

O deschidere de stagiune în forță, pentru un public dornic de trăiri artistice veridice. Ceea ce am ascultat în sala de concert a fost într-adevăr copleșitor. Podiumul Ateneului era plin până la refuz de artiști (10 corni, 8 trompete, 4 tromboane, 5 clarinete, 7 timpane, 2 harpe). Sunetele veneau din toate părțile: frontal, lateral, din culise și din spatele sălii.

Jin Wang, dirijor și compozitor austriac de origine chineză, are o forță de concentrare și o trăire iradiantă a artei sunetelor. L-am văzut de multe ori dirijând și de fiecare dată m-a impresionat profund. Știe să urce de pe sol în cer. Ambalează la maximum forța motoarelor spirituale ale 'navei' gata de decolare. Dar diferența între artist și pilot e una de suflet. Jin Wang se emoționează, arde interior și plânge în sine. Așa reușește să-i convingă pe interpreți să intre în vibrație cu esența muzicii interpretate. O voință și o gestică spartană exteriorizează arta sa dirijorală.

Dintre cele două soliste vocale ale serii, mezzosoprana Sidonia Nica a excelat. De la prima sa intervenție s-a putut remarca o voce profundă, catifelată, o frazare impecabilă și o abordare plină de seriozitate și dorință de atingere a perfecțiunii – toate servind muzica mahleriană. Prestația sopranei Mariana Colpoș însă a fost una modestă.

Revenind la *Simfonia nr. 2* de Gustav Mahler aveam senzația că uriașul aparat vocal-simfonic ar trebui să beneficieze de o sală mult mai mare; un mamut nu încapă nicicând într-o scoică, oricât de frumoasă și plină cu perle ar fi ea. Acustica sălii Ateneului Român este minunată, iar arhitectura, o bijuterie de mare preț. Cred, totuși, că ar trebui să se construiască o sală de concerte de talie europeană pentru secolul XXI în București, unde să se poată

amplasa pe scenă orchestra, corul și soliștii, iar publicul să aibă o perspectivă sonoră amplă.

Față de o simfonie tradițională, opusul mahlerian, o veritabilă simfonie-cantată, apare cu mult extins, având cinci părți: *Allegro maestoso*, *Andante moderato*, *Scherzo*, *Urlicht* și *Finale*, dintre care ultimele două beneficiind de aportul corului mixt și al unei orchestre lărgite. Liedul *Urlicht* ("Lumina de la începuturi") este compus pe versuri din colecția *Cornul fermecat al băiatului* de Arnim și Bretano, iar coralul *Resurrecție*, pe versuri de Klopstock. Ultima parte a simfoniei a fost inspirată de ceremonia înhumării lui Hans von Bülow, unde Mahler a auzit coralul *Învierea* de Klopstock, învingându-și complexul de a scrie un final având cor (posibilă comparație cu *Oda bucuriei* din *Simfonia a IX-a în re minor* de Ludwig van Beethoven).

Dirijorul Jin Wang a realizat planuri dinamice extraordinare. Acele *arhipianissimo*-uri ale corzilor aveau și un timbru viu (departe de fâșâielile obișnuite în astfel de situații). Artistul construiește zonele culminante cu o imensă răbdare, finalizând o creștere prin erupții sonore vulcanice. Desigur, scriitura mahleriană îi este foarte familiară dirijorului; astfel, cu o artă deosebită, el dozează foarte lin adiția de intensitate exact în clipa în care se adaugă instrumentele de același fel (de pildă, atunci când celor trei pupitre ale viorii prime li se afiliază celelalte cinci rămase din partidă).

Corul aniversat și-a dovedit din plin calitățile, cântând sublim, integrându-se perfect în masa sonoră a dificilei lucrări mahleriene. Este un cor de elită al României, care a fost înființat în anul 1950 de Constantin Silvestri. Printre primii dirijori ce au condus Corul Filarmonicii *George Enescu* au fost maeștrii: Ștefan Mureșanu, Dumitru D. Botez și Vasile Pântea. Ulterior, din acest cor a apărut și un renumit cvartet de soliști vocali din care au făcut parte artiști precum Dan Lordăchescu, Emilia Petrescu, Elena Cernei, Martha Kessler, Alexandru Voinescu, Marius Rinzler și Aurel Alexandrescu. De-a lungul anilor, Corul Filarmonicii a abordat un repertoriu variat, de la lucrări *a capella* până la vocal-simfonic și de la Renaștere până la muzica zilelor noastre.

Creația românească în atenția instituțiilor muzicale

Toamna înseamnă deschideri de stagioni și, ca de obicei, vine cu speranța că muzica românească nu va mai fi înghesuită în camera de sub scară... cu atât mai mult cu cât conduceri noi sau relativ noi și ambițioase există în București și la Filarmonica „George Enescu” și la Orchestrele și Corurile Radio.

Sigur că au existat diferențe de implicare și acestea țin de tradiția celor două instituții în

a 20-a din acest an a înregistrat un deosebit succes prin aportul formațiilor muzicale ale Radiodifuziunii ale căror concerte au marcat o dată în plus importanța și consistența acestei colaborări.

Uitându-ne mai departe la concertele anunțate până în decembrie 2010 în serile obișnuite de stagioni, se remarcă faptul că în 16 concerte ale Orchestrei de Cameră Radio și Orchestrei Naționale Radio sunt programate șapte lucrări românești consistente, dintre care trei contemporane și patru „clasice” : Doina Rotaru - *Clocks III*, Paul Constantinescu - *Concertul pentru harpă și orchestră*, George Enescu - *Rapsodia română nr. 2 în re major, op.11*, Theodor Rogalski - *Trei dansuri românești*, Adrian Iorgulescu - *Divertisment pentru orchestra de coarde*, Irinel Anghel - *Sacred*, George Enescu - *Suita I pentru orchestră*. Ceea ce este și mai interesant este că trei

Rogalski - *Carnavalul* (dirijor: Adrian Morar) și Paul Constantinescu - *Oratoriul de Crăciun* (dirijor Horia Andreescu).

În ambele cazuri, repertoriul cameral al Sălii Radio și al Ateneului, cuprinde și muzică românească. Filarmonica vorbește chiar despre o micro-stagiune de muzică românească de cameră (8 concerte, proiect realizat în parteneriat cu Uniunea Compozitorilor și Muzicologilor din România și Universitatea Națională de Muzică București) ce va avea loc la Sala Studio.

De remarcat este iarăși efortul făcut de Radiodifuziune de a propune dirijorilor străini lucrări românești, de a le înregistra și de a introduce în repertoriul orchestrelor sale opusuri autohtone inedite.

Participarea instituțiilor muzicale la Decada Muzicii Românești din luna noiembrie (festival național coordonat de Uniunea Compozitorilor cu prilejul aniversării a 90 de ani de la înființarea Societății Compozitorilor Români) este și ea generoasă. Atât Radiodifuziunea Română cât și Filarmonica „George Enescu” din București s-au implicat ca parteneri principali ai manifestării, Societatea Română de Radiodifuziune programând lucrări românești în două concerte simfonice de stagioni și un concert al Big-Band-ului Radioului.

Filarmonicile din țară (din Bacău, Botoșani, Cluj, Craiova, Iași, Ploiești, Târgu-Mureș, Timișoara) s-au înscris cu programe conținând lucrări de compozitori români, răspunzând astfel invitației Uniunii Compozitorilor cu frumoase intenții de colaborare.

Iată că muzica românească este din ce în ce mai vizibilă în programele de concert și Filarmonicile par a lua frumosul exemplu al Radiodifuziunii în susținerea activă a creației autohtone, ceea ce apare ca un binevenit semn de solidaritate în viața muzicală românească.

Irinel ANGHEL

privința susținerii muzicii românești. De remarcat în acest sens este parteneriatul neîntrerupt, extrem de prețios, pe care Uniunea Compozitorilor l-a avut din anul 1991 până în prezent cu Societatea Română de Radiodifuziune în organizarea festivalului Săptămâna Internațională a Muzicii Noi, prin participarea celor două orchestre în conturarea celor mai importante programe ale evenimentelor. Ediția

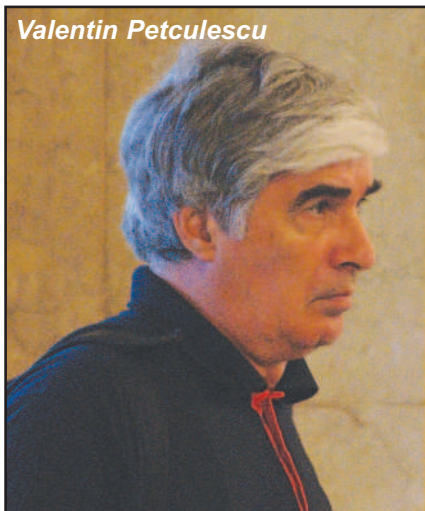
dintre aceste lucrări sunt girate dirijoral de artiști străini, precum Gerd Schaller și Jin Wang, în timp ce alte patru sunt prezentate de dirijori români - Horia Andreescu, Radu Popa și Adrian Morar.

Filarmonica George Enescu are 14 concerte simfonice oficiale, în care sunt programate patru lucrări românești : Anatol Vieru - *Memorial* (dirijor Christian Badea), Adrian Pop - *Triptic*, Schumann-

Risum teneatis?

Poetul („un fel de-a zice”, pentru a-l cita pe) Valentin Petculescu face, pare-se (și) cronică muzicală; de un soi aparte, greu de definit. Ne reamintim: compozitorul (doar!) Claude Debussy scria și el cronici muzicale (de o calitate epistolară epustufantă; să recitim mereu, cu infinit profit, *Monsieur Croche antidilletante*). Este, totuși, o mare diferență între a fi un cetățean al centrului Parisului și o emanație a mahalalei giuleștene!

O minusculă, insignifiantă carieră didactică (pe la... private, dacă nu mă înșel) îl determină pe V.

Valentin Petculescu

Petculescu – reflex pavlovian, ce vreți! – să folosească *à tort et à travers* catalogul și împărțirea de note. Rezultatul este cel puțin amuzant (numai așa petculescul izbutește să trezească ilaritatea; eforturile – celelalte, voite – de a fi spiritual fiind la limita penibilului).

O mostră a zicerii „adânci” și „spirituale” a insolitului cronicar Domnia-sa îl trage de urechi pe compozitorul Ulpiu Vlad care, afirmă

Ulpiu Vlad

el, trăiește doar în visuri, peste fire, recomandându-i să se trezească (jocul cu contrastul vis-trezie este de un „umor” pe care răposata revistă „Urzica” l-ar fi respins cu indignare). Titlurile lui Ulpiu Vlad (purcese, credem, dintr-o intimă și coerentă vocație) îi apar lui Petculescu „imposibile” (ce este imposibil în artă, cu excepția poeziei

petculesciene?)

Meteahna principală a „profesionalismului” lui V. Petculescu este însă alta. Cronicarul improvizat vorbește cel mai indignat (ori extaziat, cam același lucru la Domnia-sa) despre concerte, despre lucrări la care nu a asistat, recte nu le-a consultat (am însă îndoieli puternice că petculescul ar putea manipula, într-un fel sau altul, vreo partitură a ultimilor 80 de ani de creație muzicală cu adevărat modernă/contemporană).

O întrebare agasantă, cu care (vreau să) închei: oare nu mai există critici autentici, pentru că s-a ajuns deja a se apela la „serviciile” necalificate ale lui... Valentin Petculescu? *Risum teneatis!*

Fred POPOVICI

Muzica și medicina

Pe parcursul a două zile, Sala de Conferințe a Pensiunii „Zefir” din Timișoara a fost gazda unui important eveniment muzical singular (cel puțin în ultima perioadă): Conferința pe tema Muzica și Medicina, o întâlnire interdisciplinară de înalt nivel la care au participat cadre medicale și cadre universitare din importante centre medicale și muzicale românești. Scopul acestei conferințe a fost acela de identifica probleme de sănătate specifice interpreților și pedagogilor muzicali, dar și de a educa muzicienii și

profesorii de muzică în privința prevenirii, diagnosticării și rezolvării unor astfel de probleme.

Prin alocuțiuni, schimburi de idei, întrebări sau comentarii, s-au trasat direcții importante de cercetare în relația dintre Muzică și Medicină. Din temele prezentate, concluzia cea mai importantă la care au ajuns participanții ar putea fi aceea că muzica, într-adevăr, are nevoie de sfaturile din domeniul medicinei, dar, la rândul ei, muzica este un factor extrem de benefic în diverse terapii.

Temele propuse au adus informații prețioase pentru a veni în sprijinul interpreților și pedagogilor care, conștientizând sau nu, suferă de diverse probleme datorate profesiei. S-a trasat chiar importanța dezvoltării

unei ramuri specializate pe probleme de muzică în cadrul medicinei românești pentru a crea un cadru favorabil unei cunoașteri mai aprofundate a problemelor cu specific muzical. S-a vorbit despre afecțiunile cele mai frecvente ale aparatului locomotor la muzicienii precum și despre aportul foniatriei în evaluarea profesioniștilor vocali, au fost prezentate publicului aspecte ale patologiei de suprasolicitare osteo-muscularo-articulară în activitatea pianistică. De asemenea, au fost tratate și aspecte legate de afecțiunile psihice datorate stresului specific profesiilor muzicale. Pe de altă parte, meloterapia (muzicoterapia) a fost o temă intens dezbătută, prin teme referitoare la combaterea unor

deficiențe comportamentale, dar și în controlul anxietății dentare la populația adultă. Temele prezentate, precum și rezultatele activităților din cadrul acestei conferințe pot fi urmărite pe pagina de web a proiectului în cadrul căruia s-a desfășurat evenimentul (www.opmr.eu), dar și în paginile revistei de cultură REVART.

Această conferință face parte dintr-un proiect organizat de Facultatea de Muzică a Universității de Vest din Timișoara și Autoritatea de Management a Programului Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013 prin Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, Direcția Organismul Intermediar pentru Programul Operațional Dezvoltarea Resurselor Umane.

Luminița CIOBANU

Erata

Dintr-o regretabilă eroare, în numărul 8 (august 2010), la pag. 6, în articolul dlui Adrian Mociulschi a apărut o fotografie în care nu este Vlad Alexandru Ciotescu ci un alt copil. Facem rectificarea cuvenită și ne cerem scuze celor în cauză.

Emoții pure

Recital de vioară și pian în Salonul de muzică

Carmen CĂRNECI-CAVASSI

Mijlocul absolut al lunii septembrie a fost marcat în stagiunea muzicală a Muzeului "George Enescu" printr-un recital cameral de o ținută aparte, susținut de violonistul francez CHRISTOPHE GIOVANINETTI și pianista LIVIA TEODORESCU-CIOCĂNEA. Din lecturarea programului de sala am înțeles de ce muzicianul-oaspete are o relație specială cu Bucureștiul: după studiile sale încheiate în Franța, la recomandarea lui Pascal Bentoiu s-a perfecționat aici cu Ștefan Gheorghiu (vioară) și cu Dinu Ciocan (analiză). Christophe Giovaninetti este prin excelență un profesionist al muzicii de cameră. Experiența perfecționării în Germania cu Cvartetul AMADEUS l-a condus la fondarea cvartetului YSSAYE (în 1984), și a cvartetului ELYSÉE (activ din 1995 până în prezent), printre scenele celebre pe care a evoluat numărându-se Carnegie Hall (New York), Musikverein (Viena), Mozarteum (Salzburg), Wigmore Hall și Queen Elizabeth Hall (London), Concertgebouw (Amsterdam), Théâtre des Champs Élysées (Paris), ș.a. Cu cele două cvartete violonistul a realizat numeroasele înregistrări la prestigioase case de discuri (Harmonia Mundi, Philips, Zig-Zag Territoires, Naxos...), alte recomandări la superlativ fiind poziția sa de profesor la *Conservatoire Nationale de Paris* precum și colaborările sale, tot în muzica de cameră, cu muzicieni de excepție (Augustin Dumay, Shlomo Mintz, Maria Joao Pires, Jean Philippe Collard, Frank Braley, Michel Portal).

Tot o 'însoțire muzicală de înalt acordaj' a fost și cea cu compatrioata noastră Livia Teodorescu-Ciocănea, cuceritoare (și) în postura de pianistă, despre care s-a scris mai puțin în presa de specialitate decât despre postura de compozitoare (să reamintesc numai că *Le Rouge et le Noir* – balet în 3 acte după Stendhal cu premiera în 2000 – care a fost prezentat în nu mai puțin de cinci stagiuni la Opera Națională București). Debutând ca discipolă a distinselor profesoare Ana Pitiș și Ioana Minei, Livia Teodorescu-Ciocănea a urmat *masterclasses* cu Zoltan Kocsis și Imre Rohmann în Ungaria (1985), pentru a deveni apoi pianist acompaniator la Opera Națională București (1985-2001) și pianist colaborator al Filarmonicii George Enescu (din 2001), linie de activitate în tot acest timp dublată de recitaluri solo sau în formație de duo pianistic, și de colaborări ca solistă cu diferite

orchestre din țară. Legătura pianistei-compozitoare cu muzica franceză a cunoscut momente remarcabile, precum interpretarea în primă audiție românească a lucrărilor lui Olivier Messiaen *Visions de l'Amen* și *Turangalîla Symphony* (pian solo cu Filarmonica George Enescu din București); o regăsim în propria sa creație (un singur exemplu aici – *Ritual pentru fermecarea aerului*, concert "supra(nu post)-impresionist" pentru flaut și orchestră ce l-a avut ca solist la București pe francezul Pierre-Yves Artaud), dar și în acest recent recital de la Palatul Cantacuzino, care și-a datorat aura luminoasă în special lucrărilor de Ravel și Debussy.

Prima parte a recitalului instrumental din 15 septembrie – găzduit de superbul Salon de muzică al Palatului Cantacuzino – pare a fi 'amprentat componistic', întrucât evidențiază o formă de lied: între două flancuri asigurate de duo-ul vioară-pian (Ravel - "Kaddish" și Debussy - *Sonata pentru vioară și pian*, respectiv Ravel - "Habanera" pentru vioară și pian, și Bartok - "Dansuri românești") se detașează un micro-recital de pian-solo (Debussy - "Claire de Lune" din *Suite Bergamasque*, apoi "Ce qu'a vu le vent d'ouest" și "Voiles" din *Preludes*). Aici Livia Teodorescu-Ciocănea a fost de o expresivitate captivantă, oscilând între tumult romantic și interiorizare impresionistă. Maniera sa interpretativă, charismatică, s-a acordat, prin temperare, cu aceea oarecum mai construită, mai raționalistă, a violonistului

Cristophe Giovaninetti, a cărui îndelungă familiaritate cu repertoriul cântat a fost evidentă. Degajând în partiturile franceze naturalețe, discreție, rafinament coloristic și dinamic, violonistul pare a-și cânta propria lume interioară. Ca și apariția sa, mai degrabă înțeleaptă decât 'în asalt', interpretarea pe care a propus-o atât în "Dansuri românești" de Bartok (piesă gândită, presupun, și ca o reverență față de melosul românesc), cât și în *Sonata n°1* în Sol major de Brahms (piesa de greutate...germană a recitalului!) poate fi caracterizată drept matură, reflexivă, generoasă în spirit, subliniind curba emoțională, vitală în aceste lucrări, dar de o manieră echilibrată.

În Casa lui Enescu din București, un recital de înaltă cotă interpretativă, în care toți compozitorii serii - Brahms, Debussy, Ravel, Bartok - au avut, direct sau indirect, prin creația lor, legătură cu George Enescu, cu traseul formației sale componistice... Pentru a încheia la timpul Prezent, reiau din programul de sală o propoziție emblematică: „Datorez acestui muzician angelic una din cele mai pure emoții muzicale din viața mea” – remarcă despre Giovaninetti un alt 'uriaș' muzician, el însuși un *personaj* în viața Maestrului român: Sir Yehudi Menuhin....

Pași către promovarea creației naționale

Filarmonica "George Enescu" anunță că joi, 30 septembrie, a avut loc semnarea unui protocol de colaborare cu Uniunea Compozitorilor și Muzicologilor din România și Universitatea Națională de Muzică București privind promovarea muzicii românești.

Conștientă de datoria pe care o are față de creația muzicală românească clasică și contemporană, Filarmonica "George Enescu" organizează în noua stagiune 2010-2011 o microstagiune (opt concerte) de muzică românească de cameră, în Sala Studio a Ateneului Român. Promovarea creațiilor compozitorilor români contemporani sub sigla Filarmonicii "George Enescu" conferă proiectului greutate și credibilitate. Lista lucrărilor și a interpreților va fi stabilită la cel mai

înalt nivel al conducerii Uniunii Compozitorilor și Muzicologilor din România cu respect și responsabilitate. Dorim ca acesta să fie începutul unei îndelungate și frumoase colaborări cu profit substanțial pentru Uniune, Filarmonică și publicul care astfel va putea cunoaște cele mai bune lucrări camerale românești contemporane. Dată fiind anvergura proiectului, conlucrarea a fost extinsă la un număr de trei parteneri prin implicarea Universității Naționale de Muzică București alături de Uniune și de Filarmonică.

Andrei Dimitriu
Director general Filarmonica "George Enescu"

Cred că în oferta muzicală a Filarmonicii "George Enescu" era nevoie de o microstagiune camerală de muzică românească. Din varii - și de obicei, inconsistente motive - creația autohtonă ajunge din ce în ce mai greu la publicul meloman.

Avem cert valori, dovadă recunoașterea de care se bucură lucrările compozitorilor noștri în context internațional. Pe lângă Festivalul de muzică contemporană și serile de muzică românească din cadrul Festivalului Internațional

GEORGE ENESCU - manifestări de anvergură, dar punctuale în context -, această microstagiune camerală oferă autorilor, interpreților și ascultătorilor șansa reală de a se interfera într-un context organizat și continuu. Salutăm cu bucurie și speranță inițiativa Filarmonicii bucurestene și așteptăm ca și alte institutii muzicale din țară să îi urmeze exemplul.

Adrian Iorgulescu
Președintele Uniunii Compozitorilor și Muzicologilor din România

Inițiativa Filarmonicii „George Enescu” și a Uniunii Compozitorilor și Muzicologilor din România de a deschide un ciclu de concerte dedicat creației muzicale românești (prima miercuri din fiecare lună) se înscrie în logica protejării și promovării autenticelor valori culturale autohtone. Prin intermediul unor soliști instrumentiști de mare prestigiu, muzica românească va putea fi audiată și comentată de către specialiști, în încântătorul spațiu pus la dispoziție cu generozitate de Filarmonica „George Enescu”.

Dan Dediu
Compozitor și Rectorul Universității Naționale de Muzică, București

Vreme trece, vreme vine...

Binecunoscutele versuri ale *Glossei* lui Eminescu au fost din nou motiv inspirator pentru compozitoarea **Felicia Donceanu**. Anul acesta a fost compusă și prezentată publicului *Monodrama „Salbe” pentru soprană și orchestră*, o lucrare vocal-simfonică amplă în construcția căreia motivul central „Vreme trece, vreme vine...” este motivul generator al acestei meditații.

La o primă atenție, metafora salbelor ar putea descrie trecerea omului prin viață, prin cele patru anotimpuri, dar compozitoarea a avut în vedere mai mult decât atât. Lucrarea oferă o viziune subiectivă asupra dramei acestei epoci, asupra dramei acestei țări, iar autoarea este narator și personaj în același timp. Felicia Donceanu se implică în această dramă, fiind profund marcată de tot ceea ce se petrece în jurul

ei. Apogeul acestei dureri este exprimat printr-un strigăt zguduitor, în versurile finale „Dumnezeu tace”.

Libretul este constituit din scurte versuri atent selectate de către compozitoare din lirica lui Eminescu, Bacovia, Blaga sau haiku-urile concentrate și pline de tâlc ale lui Șerban Codrin. Dar mesajul poetic nu este exprimat printr-o aceeași limbă. Autoarea a transpus versurile și în alte limbi de circulație – engleză, franceză, germană – numai și numai datorită sonorității verbului în limba respectivă. În felul acesta, drama personajului este proiectată dincolo de granițele acestui popor, la nivel universal.

Prima audiție absolută a lucrării „Salbe”. *Monodramă pentru soprană și orchestră*, a avut loc la sfârșitul stagiunii trecute, în interpretarea sopranei Lulia Maria Dan și a Orchestrei de Cameră Radio, sub bagheta dirijorului Tiberiu Soare.

Luminița CIOBANU

Înregistrări la Sala Radio

Orchestra Națională Radio a finalizat săptămâna trecută o serie de înregistrări speciale cu participarea extraordinară a unor soliști de renume internațional: soprana Teodora Gheorghiu, violoncelista Ophélie Gaillard și clarinetista Shirley Brill. Înregistrările, realizate de Radio România în parteneriat cu Fundația Pan Classics, s-au desfășurat în perioada 13 septembrie – 1 octombrie în Studioul de Concerte Mihail Jora, sub baghetele dirijorilor Tiberiu Soare și Adrian Morar, cu colaborarea regizorilor muzicali Nicholas Bartholmée, Koichiro Hattori și Clement Spiess.

Repertoriul înregistrărilor a cuprins 10 dintre cele mai cunoscute arii de operă din repertoriul internațional – solistă Teodora Gheorghiu; *Concertul pentru violoncel și orchestră* de Robert Schumann – solistă Ophélie

Tiberiu Soare și
Nicholas Bartholmée

Gaillard, *Sonata op. 94* de Prokofiev/Kenan, *Concertul pentru clarinet* și *Tema cu Variațiuni pentru clarinet și 11 corzi* – amândouă de Jean Francaix, solistă Shirley Brill.

Soprana **Teodora Gheorghiu** și-a desăvârșit formarea muzicală la Academia de Muzică „Gheorghe Dima” din Cluj-Napoca și a debutat pe scena lirică

în 2002 pe scena Operei Naționale din Cluj-Napoca, în rolul Reginei Noptii din „Flautul fermecat” de Mozart.

În anul 2002 a fost distinsă cu premiul special al concursului Julián Gayarre, iar în anul 2003 a obținut atât Premiul al II-lea la Concursul Internațional „George Enescu”, cât și bursa de studii Herbert von Karajan, care a propulsat-o ulterior în postura de solistă a Operei de Stat din Viena. A colaborat și cu alte prestigioase instituții dintre care amintim Opera Studio - Chapelle Reine Elisabeth din Bruxelles, operele din București și Cluj-Napoca, abordând un repertoriu variat și complex.

Despre lucrările imprimate în compania Orchestrei Naționale Radio și a colegului ei de generație, dirijorul Tiberiu Soare, soprana Teodora Gheorghiu i-a declarat Mariei Bojin de la Redacția Muzicală Radio:

„Majoritatea ariilor sunt, să spun așa, arhi-cântate. Unele fac parte din rolurile mele curente, altele le-am cântat de-a lungul timpului în diferite concursuri, concerte – nu este absolut nimic nou. Între spectacol live și imprimări este o diferență mare. Spectacolul este un moment unic, nu se poate repeta, pe când aici mergem mult mai mult pe detalii, pe nuanțe mai mici și mai fine. Relația mea cu Tiberiu Soare este foarte profesională și corectă, totul a curs foarte liniar, firesc”.

Votată „Solistul anului la Premiile franceze de Muzică Clasică (Victoires)” în anul 2003, **Ophélie Gaillard** se distinge ca un muzician care interpretează cu

egală pasiune muzica barocă, clasică, romantică și contemporană. Câștigătoare a numeroase premii internaționale, este distinsă cu premiul pentru Interpretare Solo la Concursul Internațional de Violoncel „J. S. Bach” din Leipzig și la Competițiile Internaționale York și Sinfonia pentru muzică barocă...

Ophélie Gaillard a colaborat cu Orchestra

Teodora Gheorghiu

Radiodifuziunii Poloneze, Orchestra din Picardia, Camerata Europeana, Orchestra “Franz Liszt” din Budapesta și Orchestra Filarmonică Japoneză și a participat la numeroase festivaluri, cum ar fi cele din Montreaux, Saint-Denis, Evian, Toroella de Montgri și Festivalul Bach din Lausanne.

Shirley Brill a debutat la 16 ani ca solistă a Orchestrei Filarmonice a Israelului sub bagheta lui Zubin Mehta. Câștigătoare a premiului Competiției Internaționale de la Geneva în 2007, a Concursului Internațional din Markneukirchen (Germania) în 2006 și a premiului special al Concursului Internațional ARD din München, Shirley Brill a colaborat cu unii dintre cei mai renumiți muzicieni contemporani, printre care Diethelm Jonas și Zsolt Nagy.

Toate aceste imprimări vor putea fi ascultate pe posturile Radio România începând de anul viitor, când urmează să fie editate pe CD la o casă de discuri independentă, în parteneriat cu Radioul public.

Alexandra IONESCU

Constantin Brăiloiu

Corespondență I și II

După cele șase volume ale *Operele* lui Constantin Brăiloiu (publicate de Editura Muzicală, în anii 1967, 1969, 1974, 1979, 1981, 1998) și conturarea personalității eminentului etnomuzicolog, sau a domeniilor pe care le-a abordat - prima prezentare monografică (Editura Academiei, 1996) a celui despre care s-a afirmat pe bună dreptate că „a avut geniul metodei”, regretata Emilia Comișel ne pune la dispoziție în atmosfera semicentenarului morții muzicianului (trecut fără ca instituțiile pe care le-a onorat cu activitatea lui, unele purtându-i chiar și numele, să-și aducă omagiile datorate) două volume ale corespondenței primite și trimise în timpul vieții etnomuzicologului, din păcate, intitulate incorect „opere”, mai ales dacă avem în vedere faptul că unele scrisori sunt doar primite de Brăiloiu. Cercetătoarea care și-a consacrat cu o abnegație exemplară aproximativ 40 de ani restituirii gândirii brăiloiene și-a luat asociată în această mișcătoare și necesară muncă pe fiica sa, Irina Dragnea. Remarcăm „reparația” necesară la volumul al II-lea al „corespondenței” și nu al „operelor”, unde autor apare Brăiloiu și nu îngrijitoarele ediției, ca la primul volum.

Cantitatea mare a fondului epistolar descoperit în cea mai mare parte și sistematizat de îngrijitoarele cărții a determinat compartimentarea materialului în două volume, despărțite, din păcate, în mod arbitrar de anul 1939, ale cărui epistole apar în ambele volume. Este vorba despre 435 de scrisori, majoritatea aflate în proprietatea îngrijitoarelor ediției.

Bogata corespondență începe cu relevarea relațiilor cu părinții muzicianului ce va deveni creierul și secretarul general al

Societății Compozitorilor Români, cu tatăl său, Nicolae Brăiloiu – consilier al Curții de conturi, și cu mama sa, Maria Lahovary, cu soția, Lucia, cu sora sa, Madeleine, dar mai ales cu personalități marcante ale culturii române și europene a epocii. Printre cei din prima categorie se numără muzicieni ai generației sale, compozitori, autori de lucrări simfonice, vocal-simfonice ori corale, de talia lui

George Enescu, Alexandru Zirra, Filip Lazăr, Ion Nonna Otescu, Alfonso Castaldi, Gheorghe Cucu, Vasile Popovici, Stan Golestan, Mihail Andricu, Ioan D. Chirescu, Dimitrie Cuclin, folcloriști ca Emil Riegler-Dinu, Tiberiu Brediceanu, Gavriil Galinescu, Ilarion Cocișiu, Tiberiu Alexandru, Mihail Vulpescu, interpreți ca Smaranda Athanasoff, gazetari din domeniul muzicologic ca Mihail Poslușnicu, dar și prestigioșii muzicieni străini Béla Bartók, Maurice Ravel, Henri Duparc, Jacques Chailley, Ernest Closson, Emille Vuillermoz, Gabriel Pierné, Josef Suk, Marc Pincherle, Egon Wellesz, Eugène Pitard, André Schaeffner, Henri Gagnebin, Paul Collaer etc.

Experiența etnomuzicologică permite editoarelor comentarea unor date din scrisorile publicate, cum ar fi convingerea lui Brăiloiu referitoare la sistematizarea propusă de Bartók, ce nu se poate aplica la toate speciile folclorului românesc, fapt

recunoscut de însuși inițiatorul sistematizării. Altă dată Brăiloiu îl anunța pe bunul prieten al muzicienilor români de la Budapesta despre moartea prematură a lui D. G. Kiriac, pe care-l consideră mentorul său.

Printre personalitățile de marcă ale culturii românești intrate în corespondență cu Constantin Brăiloiu se numără Ion Bianu, Alice Voinescu, G. T. Kirileanu, Sandu Tudor, Dimitrie Gusti, Henri Stahl și chiar și patriarhul Miron Cristea, ori văduva lui D. G. Kiriac, Natalia ș.a.

Bogatul fond epistolar relevă aspecte deosebit de interesante ce dau cărților dimensiuni culturale, etnomuzicologice și muzicologice aparte, cea mai mare parte a documentelor fiind inedite și prețioase, deoarece aruncă noi lumini asupra personalității ilustrului etnomuzicolog.

Multe dintre scrisorile prezentate conțin referiri la unele lucrări fundamentale ale lui Constantin Brăiloiu și date despre principalele sale ctitorii: înființarea Societății Compozitorilor Români, a Academiei de Muzică Religioasă, întemeierea Arhivei de Folclor a Societății Compozitorilor Români, alcătuirea unor manuale de muzică, organizarea unor manifestări culturale etc. Se fac trimiteri importante la fișele savantului, existente între documentele Arhivei Internaționale de Muzică Populară de la Geneva, sau la cele din Muzeul Omului din Paris și la principalele țări în care și-a desfășurat activitatea etnomuzicologul român: Elveția, Franța, Belgia, Italia, Germania, Spania, Anglia, Africa, dar și în Banatul sârbesc. Așa cum afirmă îngrijitoarele ediției, sunt reliefate în paginile epistolare „relațiile profesionale și prietenești avute atât cu conaționali, cât și cu străini”, evidențiindu-se „aprecierea universală de care s-a bucurat, eforul uriaș pus în slujba unor realizări tot atât de uriașe pe plan național și internațional”.

Vasile VASILE

Confesiunile unui condamnat la moarte

Deși au trecut aproape 40 de ani de când nu l-am mai văzut, timpul nu a făcut decât să-i încărunească puțin părul. Mă temeam că, după notorietatea artistică dobândită în cei 11 ani de carieră neîntreruptă la Metropolitan Opera din New York, voi regăsi un alt om, mai prețios, mai oficial, mai reticent. Bucuria mea a fost așadar, cu atât mai mare, cu cât, în același trup svelt, cu figura unui actor meridional, am regăsit pe același **Vasile Moldoveanu** pe care îl aplaudasem, în vremea studenției, în: Arlechinul din "Paiate", Don Ottavio din "Don Giovanni", Eisenstein din "Liliacul", dar mai ales, în Rodolfo din "Boema". Adică, o ființă modestă, sinceră, spontană și foarte sociabilă. Prin urmare, interviul pe care i l-am realizat pentru TVR Cultural a decurs simplu, de parcă ne-am fi despărțit ieri. Și câte nu am aflat despre el în această discuție!...

Foto: Diana Murășan

Deși în anii comunismului mulți artiști români au rămas în Occident, numai Vasile Moldoveanu a fost condamnat la moarte ca "trădător" de țară, în anul 1972. După un timp, sentința i-a fost comutată la 6 ani de pușcărie, iar acum, nu înțelege de ce, ca să i se absolve orice vină, trebuie să

deschidă un proces!... După cum nu-și explică nici dezinteresul oamenilor politici pentru cultură și pentru viața grea pe care o duc artiștii în România. Sunt lucruri care-i întunecă emoționantele clipe petrecute fie cu prietenii: Marcel Angelescu, Cornel Stavru, Lucian Marinescu, în compania Senatului Universității Naționale de Muzică sau la Radio.

S-a născut la Constanța, la 6 octombrie 1935, într-o familie care nu avea nicio legătură cu muzica. Câțiva ani a cântat în corul Operei din acest oraș, apoi a devenit student la București, la clasa lui Octav Enigărescu. Cel care s-a ocupa însă, cu o grijă părintească de fomarea vocii sale, a fost tenorul Dinu Bădescu. În anul 1972, după o carieră onorabilă la București, hotărăște să-și urmeze soția, pe balerina Aluca Băbeanu, în Germania Federală. Se stabilește la München, dar evoluează treptat, de la teatre mai mici la: Amsterdam, Geneva, Berna, Hamburg, Munchen și Stuttgart. Șansa îi surâde, deoarece întâlnește pe una dintre doamnele cele mai importante de la marea agenție de impresariat Columbia și astfel, în anul 1978, debutează la MET, în "Boema", cu Renata Scotto. Alături de Viorica Cortez, Vasile Moldoveanu are cea mai lungă evoluție pe această scenă, în peste 100 de spectacole. De cele mai multe ori a fost chiar în alternanță cu Placido Domingo în: "Don Carlo", "Vecerniile siciliene" și "Simon Boccanegra" de Verdi, "Boema", "Manon Lescaut" sau "Il tabarro" de Puccini. Cel mai mult l-a iubit pe Luigi din "Il tabarro". Contractele cu scenele americane și din Germania nu i-au permis să cânte în Italia, decât la Terme di Caracalla din Roma și la Parma, fiind obligat să refuze invitația Scalei de a face parte din distribuția operei „Vecerniile siciliene”. Aici ar fi putut, poate, să aibe și alte parteneri

celebre, alături de cele din Germania, Franța, Anglia, Spania, Elveția, Portugalia sau America: Ghena Dimitrova, Mirella Freni, Grace Bumbry, Eva Marton, Montserrat Caballe, Joan Sutherland, Fiorenza Cossotto, Maria Chiara, și, mai ales, Renata Scotto...

De la toți a avut de învățat câte ceva, de la parteneri, dirijori (Nello Santi, Silvio Varviso, Rafael Kubelik; James Levine, Leonard Slatkin), regizori (Franco Zeffirelli, Jean Pierre Ponnelle, Giancarlo del

Vasile Moldoveanu și Dan Dediu

Monaco, Roman Polanski), și, mai cu seamă de la pianistii-corepetitori. Uneori, autoexigența și un bun „preparator” la repetițiile de cabină, pot transforma o voce. Vasile Moldoveanu a căpătat, astfel, un alt glas decât cel cu care a plecat din România, mai puternic, mai mai bărbătesc, mai dramatic. După unul dintre spectacolele sale, cronicarul ziarului „The NewYork Times” afirma: „Îmi plac strălucirea, virilitatea și modul de proiectare a cântului acestuir tenor român, care amintește de Giovanni Martinelli. Sunetul său este chiar mai incisiv decât al lui Placido Domingo”.

Vasile Moldoveanu declară că nu prea mai ascultă operă, că nu-i cunoaște pe tenorii tineri (îl admiră numai pe Roberto Alagna), că duce o viață simplă, la Monte Carlo, alături de fiul său, Nick, în vârstă de 30 de ani, compozitor.

Cu o sinceră modestie, afirmă că va rămâne și dincolo de cei 75 de ani pe care îi are, „un simplu slujitor al operei”.

Luminița CONSTANTINESCU

Muzica de cameră dintr-o altă perspectivă

Odată cu venirea toamnei, sălile de concert își așteaptă publicul dornic de muzică bună, de spectacol, de tot ceea ce înseamnă artă și frumos.

Stagiunea camerală ar trebui să se plaseze, ca gândire managerială, pe o poziție complementară față de stagiunea concertelor simfonice, în ideea de a atrage publicul iubitor de simfonie și către genul cameral, precum și de a urmări în timp formarea gustului pentru muzică de cameră a unui public cât mai numeros. În această idee, stagiunea de recitaluri ar trebui să proiecteze către public o percepție a permanenței acesteia, egală ca importanță cu cea a stagiunii simfonice.

Poate că ar fi interesant să se urmărească câteva direcții bazate pe originalitate pe de o parte, și pe sincretismul artelor, pe de altă parte. Publicul secolului XXI poate fi atras către genul cameral dacă acesta îi va oferi complexitatea unui spectacol, dacă ideea de recital se va deplasa dintr-o zonă ușor amorțită în zona de îmbinare a artelor într-un spectacol viu.

Pornind de la ideea că există multă muzică frumoasă aproape necunoscută, s-ar putea deschide un ciclu de recitaluri care să aducă în fața publicului muzica unor compozitori stinși din viață atât de devreme, încât nu au apucat să cunoască consacrarea; Lili Boulanger, cu o creație

vocală importantă, Juan Crisostomo de Arriaga, cu muzica sa pentru cvartet de coarde, sau Clara Schumann, necunoscută ca și compozitoare, dar a cărei creație camerală merită să fie scoasă la lumină, sunt doar câteva exemple care ilustrează această idee.

Un alt proiect care ar putea fi aducător de succes s-ar concretiza într-un ciclu de recitaluri reunite sub titlul *Muzicienii familiei Bach*, care să cuprindă lucrări camerale ale compozitorilor dinastiei Bach, în așa fel încât să facem cunoscută o vastă creație muzicală care se află în umbra geniului de la Leipzig.

În zona interferenței artelor, întâlnirea dintre poezie și muzică ar putea alătura personalității din aceeași zonă culturală, a căror complementaritate dă naștere fluidului artistic. Petrarca – Liszt, Pușkin – Rahmaninov, Baudelaire – Debussy, Iulia Hașdeu – Tudor Dumitrescu sunt doar câteva sugestii.

Pe această direcție a sincretismului artelor pe scena de recital, asocierea instrumentelor cu arta dansului ar putea implica orga într-o suită de recitaluri ilustrate cu grație și imaginație de către nume consacrate în arta dansului.

Ne vom bucura de 2011 ca fiind “an Gustav Mahler”, astfel că muzica sa de cameră va fi în atenția interpreților și publicului deopotrivă, ca un regal spiritual.

Dacă vom scoate puțin muzica de cameră din tiparele ei oarecum prăfuite, poate că nu ne vom mai plânge de săli goale și de dezinteresul publicului pentru *Cenușăreasa muzicii*.

Diana SPĂNU-DĂNILĂ

Adio, Rodica Sava

Ne-a părăsit, de curând, un critic redevabil și un realizator muzical de excepție: Rodica Sava.

Aș fi vrut ca în locul acestor rânduri să fi publicat un interviu cu ea. Dar timpul și maladia necruțătoare nu ne-au mai dat răgazul de a împlini acest proiect...

Am cunoscut-o acum mulți ani, la cursurile de vară vâlcene. A doua zi, realiza în direct una din cunoscutele sale emisiuni, cucerind publicul prin energia debordantă, critica onestă și căldura cu care ocrotea tinerele talente. Măiestria profesionistului se împletea benefic cu cea a tinerilor pe care îi promova.

În ani, am colaborat de multe ori, eu acompaniindu-mi elevii, Rodica Sava descoperind fără încetare tineri interpreți. Îndată ce a preluat conducerea Festivalului „Tinere Talente” de la Râmnicu Vâlcea, inițiat de fosta mea profesoară, Irina Șațchi Popovici, colaborarea noastră s-a intensificat. Această manifestare, cu o tradiție de peste trei decenii, se afla în cele mai competente mâini, reunind interpreți, critici muzicali, profesori și

un mare auditoriu național. Pe scena festivalului au evoluat și tineri cu precare posibilități materiale, cărora Rodica Sava le-a înlesnit calea afirmării. Personalitatea sa impunea prin intuiția muzicală, inteligență, cultură, vivacitate și, nu în ultimul rând, dragostea pentru cei ce slujesc muzica. Trăia *con anima*. Ultima sa apariție pe scena vâlceană, anul trecut, când a realizat ediția cu numărul XXX a Festivalului „Tinere talente”, se înscria în aceeași notă de dinamism și profesionalism ce nu lăsa să se întrevadă cursul neiertător al suferinței sale.

Aș fi vrut să-i pot mulțumi îndeajuns, atât în nume propriu, pentru întreaga noastră *prietenie muzicală*, dar și în numele celor pe care i-a însoțit în devenirea lor artistică. Dar cuvintele sunt întotdeauna prea sărace când vorbim de recunoștință.

În volumul pe care l-a publicat în anul 2008 „Un vis împlinit *Muzicieni de azi... muzicieni de mâine...*”, Rodica Sava nota, între altele: „Am pus întotdeauna reușita tinerilor interpreți în mare măsură pe seama profesorilor formatori. Le-am

cunoscut și admirat entuziasmul, spiritul de sacrificiu – prin nespărșite ore de lucru la clasă – am trăit împreună emoțiile micilor artiști aflați pe podiumul de concert, ne-am bucurat și nu de puține ori ne-am întristat în fața unor obstacole ce încercau să frângă aripile celor ce își luau zborul spre înălțimi... Toate acestea ne-au unit și ne-au dat energia să mergem, cu și mai mare elan, mai departe...”

Acum mergem mai departe fără doamna Rodica Sava care ne-a părăsit, lăsându-ne regretul de a fi pierdut încă o voce inconfundabilă a culturii românești. Nu ne rămâne decât să ne rugăm pentru odihna sa veșnică...

Dorina ARSENESCU

REVERENȚĂ

Maia CIOBANU

La mijloc de iunie Atheneul Român a oferit un regal sonor cu autograful Corneliei Bronzetti.

În "Concertul aniversar" care menționează 50 de ani de activitate concertistică (51, de fapt, cum avea să precizeze muzicologul Grigore Constantinescu) binecunoscuta solistă a așezat la locul de sărbătoare a carierei sale muzica românească modernă.

Cornelia Bronzetti a promovat permanent creația românească fiind convinsă că muzica nouă are același drept de a exista și de a fi înțeleasă ca și muzica romantică ori cea clasică și că (vorba lui Voltaire) nu există decât un singur gen prost – genul plicticos.

Concertul său este încă o dovadă a variatei sale deschideri estetice, a unei permanente curiozități față de nou, a capacității de a accede și de a face pe alții să accedă alte orizonturi sonore. Nu aș fi luat condeiul în mână (fiind "parte implicată") dacă nu aș fi căutat în zadar, așa cum o fac de prea multă vreme de câte ori mă duc la un concert de muzică nouă și cu atât mai mult de câte ori mă duc la un concert de muzică românească, vreun critic pe care să ne bizuim în a mărturisi despre muzica autohtonă modernă.

Un program dens și bine colorat (stilistic, estetic, timbral) s-a derulat între două momente enesciene: un omagiu – **Sonata-poem "In memoriam George Enescu"** de Remus Georgescu și Enescu însuși, în minunata sa **Sonată pentru vioară și pian în la minor "Torso"**, ambele realizate în colaborare cu o pianistă de înaltă calitate - Cipriana Gavrișiu.

Între ele, trei compozitori din trei generații diferite, cu opțiuni estetice diferite, cu temperamente contrastante: Carmen Petra Basacopol, Dan Dediu și subsemnata.

Un modalism familiar și bine echilibrat își pune sigla pe **Trio-ul de coarde** și pe liric-narativa **Legendă pentru vioară și orgă** (dedicată violonistei) de C. Petra Basacopol. Tot într-o lucrare pentru vioară și orgă, Dan Dediu își reconfirmă predispoziția pentru ludic, jonglând culori și intensități extreme în perimetrul violent expresionist al unui **"Preludiu al Urlătorului"**.

Remarcabil tandemul vioară – orgă (Dan Racoveanu) încălzind frazele frumos ondulate ale **Legendei** pe care Carmen Petra Basacopol a dedicat-o Corneliei Bronzetti, desenând rafinate jocuri de culori și păstrând în piesa lui Dan Dediu un echilibru măiestrit, posibil numai unor muzicieni cu o mare cultură și experiență scenică. Excelent trio-ul de coarde realizat împreună cu Marin Cazacu – violoncel și Marian Movileanu – violă.

Un cuvânt și o mulțumire aparte pentru felul în care Cornelia Bronzetti a recitat **"Jurnal'99" pentru vioară și mediu**

electroacustic – una din lucrările mele concertante cele mai dramatice, deloc facilă instrumental, mulată perfect pe temperamentul unei violoniste de mare virtuozitate și cu o rafinată cultură a sunetului, care știe să se implice sufletește, să se cheltuiască și să ardă la cea

mai înaltă intensitate. Același excepțional arcuș (încadrat de o minunată echipă: Daniel Kientzy – saxofon, Emil Vișenescu – clarinet și tânărul actor Bogdan Nechifor) a construit o emoționantă comunicare cu publicul în premiera ultimei mele piese - **"Just passing through..."** realizată la Palatul Mogoșoaia.

Cornelia Bronzetti este cunoscută ca un artist împlinit, având o activitate prodigioasă ca solist, profesor, animator al vieții muzicale românești și nu numai. Încep prin a aminti rolul său ca fondator al Concursului internațional care-i poartă numele, ca și prezența în numeroase cursuri internaționale din Danemarca, Spania, Elveția, Germania, Italia, S.U.A.

Dintre numeroșii studenți ai maestrei să-i numim pe Liviu Prunariu, Marius Nichiteanu, Adriana Rosin, Silvia Ițicovici, Luminița Petre, Nora Hapca, etc. Să amintim de asemenea nenumăratele înregistrări pe disc, radio sau Tv, realizarea a peste 2500 de concerte în țară și străinătate, sub bagheta lui Kurt Mazur, Pietro Argento, Aram Haciaturian, George Georgescu, Horia Andreescu, ori în tandem cu pianiști precum Martha Argerich, Thérèse Dussaut, cu Gabriel Amiraș, Suzana Szorenyi și alții.

Colaborările cu violonista Cornelia Bronzetti se transformă inevitabil – o știu din proprie experiență – într-o caldă amicitie, căci artista are vocația rară a prieteniei și atitudinea unui om de înaltă calitate. O neștirbită corectitudine, căldură și sensibilitate umană a susținut și susține vechi prietenii. Și mi-e greu să aleg ce să laud mai întâi: artistul sau omul, căci – lucru rar în lumea de azi – calitatea ambilor satisface cele mai pretențioase standarde. Cornelia Bronzetti știe să lumineze sunetele și oamenii, să strălucească fără să facă zgomot și să-și păstreze integritatea fără publicitate.

Ea este o mărturie a Autenticității, față de care fac o reverență.

Concursul de la Câmpina

Cornelia BRONZETTI

Municipiul Câmpina, însorit și primitor, a găzduit, ca întotdeauna la început de iulie, ediția a VII-a a Concursului Internațional de Vioară, manifestare muzicală bienală.

Ca și în anii trecuți, probele s-au desfășurat în Sala Praznicală a Parohiei „Sfântul Nicolae”, beneficiind de o acustică splendidă și un cadru natural și spiritual de vis, iar în seara zilei de 2 iulie, decernarea premiilor și concertul laureaților a avut loc, în mod tradițional, la Muzeul Memorial „B.P. Hașdeu” în fața unui numeros public iubitor de muzică și a oficialităților Primăriei Câmpina. În muzeul complet renovat sub atenta îndrumare a gazdei, doamna muzeograf principal dr. Jenica Tabacu, mulți melomani au trebuit să stea în picioare din lipsa spațiului.

Juriul internațional a fost alcătuit din Jenny Abel – o veche prietenă a României, Olga Korinets – (Ucraina), Ladislau Csendes, Alexandru Ganea și Cornelia Bronzetti.

Și în acest an nivelul concursului a fost foarte înalt, acordându-se două Premii I ex-aequo violonistelor Maria Alexandra Bobeico din București și Anastasiya Gerasina din Kiev. Premiul II a fost obținut de violonista Ioana Elisabeta Olteanu din București, Premiul III neacordându-se. De asemenea premiul de Virtuozitate „Garabet Avakian” (oferit de subsemnata) a fost împărțit între cele două laureate cu Premiul I, iar Premiul de Interpretare a piesei românești obligatorii a fost oferit de subsemnata pentru *Sonata a II-a* de G. Enescu, Alexandrei Bobeico și pentru *Sonatina* de Paul Constantinescu, Ioanei Olteanu.

În după amiaza zilei de 2 iulie, conform tradiției, în aceeași sală a avut loc un concert cameral în care subsemnata împreună cu pianista Cipriana Gavrișiu și violonista Tatiana Ciubuc, a cântat lucrări de George Enescu, Teleman, Haydn, Viotti și Pleyel.

Odată cu ultimele acorduri ale *Sonatei a II-a pentru vioară și pian* de George Enescu în concertul de gală, pentru orașul Câmpina s-a încheiat și a 20-a stagiune de concerte organizată de Asociația Culturală „Sempre Concerto”, Societatea Filarmonică din Câmpina, UNMB, Primăria Câmpina și Consiliul local municipal, Parohia „Sfântul Nicolae”, Casa de Cultură „Geo Bogza” și Muzeul Memorial „B.P. Hașdeu”. Concertele acestei stagiuni au cuprins programe foarte bogate și diverse susținute de artiști români și de peste hotare, de orchestrele ale UNMB, soliști între care Darya și Zhanna Varlamova din Minsk (Belarus), Viniciu Moroianu, Cornelia Bronzetti, Alina Bercu, „Romanian Piano Trio”, Jenny Abel, Mihai Ungureanu, Cipriana Gavrișiu și mulți alții.

IN MEMORIAM Florin Comișel

În ziua de 7 octombrie s-au împlinit 25 de ani de la trecerea prematură și fulgerătoare în lumea cea veșnică a reputatului compozitor, dirijor și folclorist Florin Comișel.

A văzut lumina zilei în Municipiul Ploiești, în ziua de 10 aprilie 1922, într-o familie de intelectuali: tatăl său Gheorghe Comișel fiind un binecunoscut institutor, dirijor și profesor de muzică. Încă din timpul studiilor muzicale universitare bucureștene, respectiv din anul 1943, viitorul muzician este încadrat cercetător științific la Arhiva de Folclor a Societății Compozitorilor Români și apoi la Institutul de Folclor din București. Începând din anul 1947 și până în 1978, distinsul muzician Florin Comișel este dirijor la diverse ansambluri și instituții artistice, printre care, în perioada 1957-1978, Ansamblul „Rapsodia Română”.

În muzica românească contemporană, Florin Comișel se afirmă în triplă calitate: în domeniul creației muzicale, al folcloristicii și al artei interpretative. În cei aproape 40 de ani de prodigioasă activitate de creație muzicală, Florin Comișel s-a impus în aproape toate genurile muzicale, de la lied, muzică corală și până la creația simfonică, vocal-sinfonică și de teatru (operetă), izbutind să îmbogățească patrimoniul nostru artistic cu importante lucrări, multe dintre acestea făcând parte din repertoriul permanent al unor valoroase colective artistice.

În domeniul artei interpretative, la pupitrul unor reprezentative ansambluri, Florin Comișel a dirijat numeroase spectacole în țară și în străinătate: Ungaria, Bulgaria, Franța, URSS, Cehoslovacia, Germania etc.

În 1977, cu ocazia constituirii Cenaclului muzical „Paul Constantinescu”, maestrul Florin Comișel a fost ales președinte executiv, funcție ce îndeplinit-o până la trecerea sa prematură și fulgerătoare în lumea cea veșnică, în 1985.

Bogata și remarcabila sa activitate în domeniul artei sonore a fost răsplătită de Statul Român cu importante ordine și medalii, cu titlul de Artist emerit și cu patru premii de creație acordate de către Uniunea Compozitorilor și Muzicologilor din România.

Pentru cinstirea memoriei și operei sale, în anul 1987, forurile culturale ale județului au inițiat Festivalul Coral Interjudețean ce-i poartă numele, iar pe casa din Ploiești în care s-a născut și a trăit o parte a vieții (str. Ana Ipătescu, nr.62), prin grija semnatarului acestor modeste rânduri, s-a așezat și dezvelit o placă omagială cu efigia compozitorului,

După cum aprecia muzicologul dr. Viorel Cosma, „compozitorul Florin Comișel cunoscând direct de la sursă folclorul țărănesc, și-a făurit un limbaj personal inspirat din tezaurul popular, fapt ce i-a asigurat creației sale o certă accesibilitate”.

AI. I. BĂDULESCU

Încântătoarea rutină din Elveția

Doina MOGA

Aproape în fiecare an, asist la un spectacol inedit, captivant, emoționant și probabil unic în lume, spectacol prilejuit de sfârșitul stagiunii Operei din Zürich. Ajung aici, aș zice aproape cu precizia unui ceas elvețian, exact în prima zi a evenimentului, ce se desfășoară pe durata a trei seri consecutive, deși data lor (a serilor) diferă de la an la an, păstrând stabilă doar luna – iulie, cu prima ei jumătate și locația, care este Piațeta patronată de biserica Frau Munster, înnobilită de vitraliile lui Marc Chagall, înconjurată de clădiri cu parfum de istorie, de clipocitul râului Limmat, de alte biserici și unde este amplasat un ecran imens pe care se poate urmări sincron ceea ce se întâmplă pe scena operei respective. Devenit aproape rutină, ce-i drept una încântătoare, acum, ca de fiecare dată, mi-am început sejurul cu acest eveniment. Și tot ca de fiecare dată, mă minunez, mă emoționez și mă îmbăt de atmosfera sonoră, aproape ancestrală, cauzată de împletirea cântecului păsărelelor, cu dăngănitul clopotelor, cu clipocitul apei și evident cu muzica operelor în cauză. Toate astea, pentru că aici în Elveția, mai ales la Zürich - orașul curat ca o farmacie, exact ca un ceas și apetisant ca un tort de ciocolată, păsările cântă până târziu în noapte, clopotele bat din

sfert în sfert de oră, ca să nu mai vorbesc de momentele aproape apoteotice când se aud 10, 11 sau 12 bătăi din cupola mai multor biserici, ingenios acordate, picăturile sau rafalele de ploaie șoptesc și murmură cadențat, toate devenind decor sonor pentru operele lui Haendel, Mozart, Schumann, Donizetti, Eugene D'Albert, Strauss etc. (practic până la urmă nici nu contează titlurile), dându-mi senzația auditivă de muzică modernă. Câteodată, mă simt aici, începând cu și mai ales prin aceste spectacole, ca la un fel de purificare. Purificare a sufletului, a auzului, a văzului, a simțurilor în totalitatea lor, purificare extrem de bine venită după îmbâcseala și poluarea de toate felurile, de acasă. Decorul dublu, cel de pe scena originală și cel de afară; acustica dublă, impecabilă, cea de pe scenă și cea de afară; efectele duble de culori și lumini de afară în nuanțe de plumburiu și violet și de pe scenă, strălucitoare și interpretarea de cele mai multe ori remarcabilă, fac din finalul stagiunilor aici, adică la Zürich, un triumf al frumuseții, nobleței și civilizației. Nu încetez să mă minunez de fiecare dată când vin aici, de aceste combinații simple, dar de mare efect, pe care le poate da muzica compusă de geniul uman cu muzica naturii, inimitabilă și imprevizibilă. De aceea, nu aș schimba nicicând locul de afară din Piațetă, din aer liber, unde oricât de frumoasă ar fi vremea de peste zi, tot răcoare ca să nu zic frig este seara târziu, pe unul confortabil și elegant din sală. Aici, afară, parcă ascult muzica viitorului. E fantastică, nouă și surprinzătoare. Ce încântătoare rutină! De abia aștept următorul eveniment de acest gen.

Țintea muzicală

George BALINT

Familia Teodorescu, ai cărei membri sunt mai toți muzicieni (stratificați pe două generații), și-a propus să ofere, deopotrivă localnicilor, apropiaților, prietenilor dar și altor muzicieni, prilejul unor întâlniri de vară în cadrul primitiv al casei lor din Țintea – Băicoi. Astfel, o dată pe an, un mănunchi de compozitori și interpreți sunt invitați să participe în colocviale întruniri de vorbire asupra propriilor lucrări și de susținere a unor mici concerte camerale. Generoasă prin temă, densă prin conținut, valoros-revigorantă prin calitatea expunerilor și totodată memorabilă prin personalitatea participanților, ediția a II-a 2010 s-a derulat pe 23 și 24 iulie. În ambianța casei

Teodorescu s-au petrecut veritabile momente de act cultural, într-o atmosferă de prietenie și elevare spirituală. Inițiativa și conceptul tematic al acestui eveniment aparține Adinei Dumitrescu (aflată de ceva vreme în Tampere – Finlanda), secondată în plan organizatoric de sora ei mai mare, Dana Probst (stabilită la Viena), fiicele regretatului ing. arh. Gheorghe Teodorescu.

Sub genericul „Între bizarul baroc și frumosul modern”, programul a cuprins trei tipuri de manifestări: înregistrări cu lucrări muzicale proprii, prezentate și comentate de către chiar autorii acestora – Adina SIBIANU, George BALINT, Sebastian DUMITRESCU, Sorin LERESCU, Adina DUMITRESCU, Mihai MĂNICEANU, Dana Cristina PROBST; vizionarea unor proiectii cu spectacole din creația lui Igor STRAVINSKI – baletul *Pulcinella* și opera *The Rake's progress*; concert cameral

vocal-instrumental, cu participarea câtorva meștrii dar și tineri și foarte tineri (elevi și studenți) interpreți din țară și străinătate – Cristina RADU (soprană), Mihai VĂRTOSU (pian), Sebastian DUMITRESCU (vioară, chitară), Liis JOAMETS (vioară), Maria Magdalena PROBST (violoncel) și Dana Cristina PROBST (pian).

Prezent în număr mare, atât la proiectii cât și, mai ales, la concert, publicul a primit cu entuziasm prestația artiștilor. De bună seamă, această oază de firesc comunitar dedicat nevoii de artă, într-o zonă lipsită altminteri de posibilitatea unor asemenea evenimente merită a fi continuată. Pe acest considerent se cuvine toată reverența unor oameni precum cei din familia Teodorescu, grație cărora a fi la Țintea echivalează cu oriunde dintr-un areal cultural de autentică factură europeană.

Marele Premiu

Corina BURA

După ce ecourile Olimpiadelor școlare se mai risipesc, iată că luna iunie a fiecărui an devine prilej de animație în lumea artistică a celor mici, deoarece, începând cu anul 1995, Palatul Național al Copiilor a fost, și este în continuare, organizatorul și gazda unui concurs muzical de rang republican intitulat „**Marele Premiu**”. La această ediție au participat aproximativ 600 de concurenți care au venit din Buzău, Câmpulung, Brăila, Râmnicu Vâlcea, Giurgiu, Călărași ș.a. și, bineînțeles, București.

Ceea ce deosebește această acțiune de toate celelalte asemănătoare este faptul că, pe lângă disciplinele considerate „clasice”, manifestarea are și secții pentru muzică de cameră (formații de tip trio, cvartet, cvintet, octet cu violoncel până la orchestră de cameră), de muzică de divertisment, instrumente populare, iar susținerea materială aparține în exclusivitate inițiativei private, în special părinților micilor concurenți. Acest gest ni se pare semnificativ având în vedere contextul dat și arată dorința unui segment al populației (pe care ni-l dorim din ce în ce mai mare) de a da o educație complexă copiilor, înțelegând că doar acest tip de „investiție” duce, în timp, la progres atât economic cât și social. Pentru a răsplăti măcar simbolic strădaniile micuților concurenți au fost acordate 350 de premii, 2 Trofee, mențiuni și câteva premii speciale, iar gala a fost preluată de postul de televiziune B1.

Segmentul final al manifestării a concentrat în aproximativ o oră tot ce a avut mai valoros acest eveniment. Deschiderea, într-o sală foarte plină

ca număr de locuri ocupate, dar mai ales de emoțiile atât de felurite care creează acea tensiune pe care doar participanții o pot trăi cu adevărat, a evidențiat orchestra Școlii de Muzică nr. 5 din Capitală, sub îndrumarea profesorului Nicoale Antonescu. Parcurgând întregul program am remarcat faptul că această unitate de învățământ artistic are rezultate remarcabile, unul dintre trofee fiind câștigat de violonista Iulia Cazacu din clasa a VIII-a, îndrumată de binecunoscutul violonist și profesor Marius Lăcraru, cu interpretarea primei mișcări din dificila și celebra lucrare aparținând lui Edouard Lalo, *Simfonia spaniolă*. Din aceeași echipă au apărut pe scenă și Camelia Ciobanu (cls. VIII-a, violoncel, prof. Violeta Dumitru) și Ana Maria Bibescu (cls. VII-a, chitară, prof. Vlad Vedeș).

Liceul de Muzică „George Enescu” și-a adjudecat și el un mare număr de premii, iar pe scenă galei au fost prezenți Mihaela Mitrofan,

îndrumată de prof. Olivia Papa, care, iată, la numai 8 ani a interpretat virtuosul opus vivaldian

Primăvara, Mircea Dumitrescu din clasa a V-a care și-a manifestat abilitățile în *Melodii lăutărești* de Sarasate, Mirel Popescu (cls. VI-a, fagot, prof. Troasca Mugur) și Cristian Florian Dragomir (cls. VIII-a, contrabas, prof. Apostol Dumitrescu). Totuși cel de-al doilea Trofeu a revenit pianistei Ștefania Fieraru din clasa a IV-a, reprezentantei Școlii de Muzică nr. 3 din București, eleva profesoarei Carmen Enescu-Botezatu. Acest frumos program a primit un plus de culoare prin arhicunoscutele

sonorități ale melodiile *Entertainer* de S. Joplin, la clape electronice Iulia Matei, anul II, de la Palatul Național al Copiilor, inițiată de prof. Stelian Coman și *Sunetul muzicii* interpretată la fluier de către Ioan Năstase, din anul IV (P.N.C., prof. Nicolae Zarioiu), cei doi aparținând și ei lotului marilor premianți.

Un merit deosebit a revenit tuturor cadrelor didactice care și-au dat concursul în postura de acompaniatori, prezenți fiind în spectacolul de premiere: Smaranda Ilea, Aura Pătrașcu, Luiza Buștiuc și Ozana Alexe. Au fost câteva ore care s-au desfășurat sub semnul unei bucurii generale, a magicului – ca să folosim o expresie la modă – a unei meritate mulțumiri, generate de sentimentul unei misiuni bine îndeplinite, care a unit copii, părinți, profesori, organizatori.

Cântând cu plăcere

Anca FLOREA

Știam că la Pitești s-a înființat o orchestră, că a colaborat deja cu mai toți soliștii noștri de cotă, dar am „descoperit” tânăra Filarmonică abia acum, în luna mai, când a aniversat trei ani de existență printr-un concert deosebit, în care a evoluat și ansamblul coral, cu tânărul dirijor Tiberiu Oprea la pupitru (emoțiile fiind sporite, pentru că este deopotrivă director artistic), propunând opusuri extrem de atractive pentru public - Concertul nr. 3 de Rachmaninov, solist pianistul rus Andre Parfenov, poemul simfonic *Preludiile* de Liszt și secvențe din *Carmina burana* de Orff.

M-a frapat din primul moment atmosfera generală, plăcerea și nerăbdarea cu care melomanii au revenit în primitoarea sală a Casei de cultură a sindicatelor, făcând ca cele 500 de locuri să devină insuficiente pentru cei care doreau să asiste la eveniment, bucurându-se de muzica bună într-o versiune interpretativă demnă de laudă. De altfel, aproape la fiecare concert din stagione sala este plină, semn că piteștenii chiar aveau nevoie de o asemenea instituție, dar și că întreaga concepție organizatoric-artistică este pe măsura așteptărilor, oferind de fiecare dată repere tentante, într-o varietate repertorială echilibrată, beneficiind și de oaspeți al căror nume poartă, de cele mai multe ori, girul calității.

Am ascultat cu reală plăcere partiturile puse în valoare printr-o abordare marcată de rigoare, implicare efectivă în demersul artistic, realizând o sonoritate omogenă, cu planuri expresive bine conturate, răspunzând prompt cerințelor tânărului dirijor care... știe ce vrea. Și aceasta se concretizează în siguranța și claritatea gestului, precizia atacurilor (ceea ce nu e puțin lucru), în „linia mare” a frazării, în rezolvarea secvențelor lirice și a celor de anvergură, cărora un plus de strălucire le-ar asigura „suflul” gândit de compozitor. Atracția către asemenea pagini celebre, cu o stilistică aparte, este firească și binevenită pentru publicul care, oriunde s-ar afla, „gustă” marea muzică deopotrivă accesibilă și greu de interpretat.

Debutând cu un concert romantic prin excelență, programul a captat din prima clipă, orchestra colaborând cu un pianist rus (stabilit în Germania) – Andre Parfenov – recomandat în primul rând ca

tehnician performant, cu o forță evidentă, poate mai puțin preocupat de specificul creației lui Rahmaninov, superbă prin alternarea momentelor de rafinată delicatețe cu cele de cuceritoare respirație interioară, revărsată în desfășurări monumentale, incisive dar fără duritate, trăsături reliefate doar parțial.

Poemul simfonic de Liszt a adus o parcurgere adecvată a scriiturii, dar așteptam ca aspectul programatic să fie mai pregnant pus în lumină, o creionare imagistică asigurând și un plus de culoare, de sugestie în planurile expresive. Iar în final, secvențele din *Carmina burana* au permis și corului să demonstreze că este capabil să susțină asemenea opusuri solicitante și pretențioase, relația cu orchestra dovedindu-se bine controlată, dirijorul dozând cu

fermitate raportul între exploziile ritmice și cele de un umor adesea grotesc conținut în text.

Istoria devenirii ansamblului se regăsește, din 2008, în volumul *Bătălia pentru Filarmonica Pitești* scris de directorul Jean Dumitrașcu în maniera

unui „jurnal de bord”, care punctează fiecare pas important, fiecare nouă problemă ivită și, din fericire, rezolvată. Pentru că, așa cum s-a subliniat și în cuvintele rostite pe scenă, cu emoție și sinceritate, „bătălia” s-a bucurat de suportul total al oficialilor locali, primarul Piteștiului, chiar de ziua orașului, promițând că muzicienii vor avea în continuare sprijinul necesar, lucrându-se deja la renovarea și amenajarea noului sediu, anunțând totodată că se va ocupa și de asigurarea „costumelor de scenă” pentru cor și orchestră, chiar și într-o perioadă dificilă sub aspect financiar.

Semn că există și edili care doresc să promoveze arta și frumosul, nicidecum să le treacă la „economii” pentru buget – aspect mai rar, care merită aplaudat și apreciat și de către membrii Filarmonicii și de către melomanii care astfel au certitudinea că în fiecare joi vor reveni în sala de concert pentru a asculta noi și noi creații de referință. Iar în alte zile ale săptămânii, serile camerale deosebit de atractive mai ales prin invitarea unor soliști binecunoscuți, care la rândul lor se simt extrem de bine în ambianța primitoare și caldă a Filarmonicii care, aniversând trei ani de activitate, având manageri cu idei și cu mult suflet, pregătește deja alte proiecte pe care, cu siguranță, le va concretiza la nivelul performanței, crescând de la un an la altul. Pentru că merită...

„Preludiul” ... unei continuități

Nu sunt o nostalgică. Ci dimpotrivă, aş putea spune... şi totuşi, când ascult formaţii corale precum „Preludiu” – înfiinţate în anii „de tristă amintire” comunistă nu pot să nu-mi amintesc de conceptul festivalier a cărui denumire trimitea la Alecu Russo: „Cântarea României”. S-au spus multe despre acest festival, poate mai puţin faptul că el oferea şi o motivaţie scenică dificilei acţiuni de conservare a tradiţiilor populare, unul din stâlpii de susţinere a identităţii spirituale ce caracterizează o comunitate. Spaţiul mioritic are ca însuşire fundamentală acea stare de cântec grefată, în principal, pe atitudinea contemplativă în faţa realităţii. După ce insera în cadrul epic al baladei fapte şi evenimente preluate din realitate, românul „doinea”, cu lirismu-i binecunoscut, afişându-şi muzical afectivitatea. În ambianţa „Cântării României” se producea o emulaţie la nivel naţional, valabilă în special pentru formaţiile corale. Se culegea folclor, se reaminteau vechi strofe, se armonizau melodii ori se reinterpretau creator schiţe vechi în spiritul aceleiaşi tradiţii modal-folclorice care ne este proprie.

De la revoluţia din 1989 au trecut deja peste două decenii. S-au operat modificări în structurile politice, s-au deschis larg porţile către vestul european şi nu numai. Suntem acum o Europă unită, un puzzle etnic ale cărui componente coexistă pe baza alăturării unei sume de identităţi culturale. Am adoptat multe *trend*-uri vestice, nedorind, cu tot dinadinsul, să ne impunem cu unele proprii. Din fericire, am rămas printre ţările care perpetuează tradiţia festivalurilor de folclor şi a celor corale. Asociaţia Naţională Corală (al cărei preşedinte este astăzi chiar dirijorul corului de cameră „Preludiu” – maestrul Voicu Enăchescu) susţine manifestările de acest gen în care sunt implicate ansambluri româneşti de elită la nivel naţional. Una din iniţiativele importante ale Asociaţiei, în colaborare cu Universitatea Naţională de Muzică şi cu UCMR, a fost demararea – în anul universitar 2009-2010 – a unei stagiuni corale denumite semnificativ „Paul Constantinescu”, în decursul căreia au fost programate, predominant, piese din arhiva repertoriului autohton.

Găzduind unul din ultimele concerte ale acestei stagiuni **săptămânale**, Studioul „George Enescu” al UNMB a etalat, în faţa unei săli îmbucurător de pline, savoarea unui calup repertorial în exclusivitate românesc. Lucrările – aparţinând unor maeştrii ai literaturii corale de secol XX-XXI – au pus în valoare remarcabilele disponibilităţi interpretative ale corului „Preludiu” dar şi calitatea indubitabilă a demersurilor componistice, rigoarea dar şi farmecul fiecărei construcţii sonore.

Metamorfozate interpretativ în veritabile naraţiuni dramatizate, cele 14 titluri din program semnate de Constantin Arvinte (*Trecui dealul la Băiuţ*), Ioan D. Chirescu (*Doruleţ, doruleţule*), Nelu Ionescu (*Cuc, cuculeţ*), Ştefan Popescu (*Fluture*), Fr. Hubic (*Florica*), Marţian Negrea (*Psalmul 123*), Dan Dediu (*Axion*), Paul Constantinescu (*Minune prea mare*), D.G. Kiriac (*Am umblat pădurile*), Vasile Spătărelu (*Floare albastră*), Alexandru Paşcanu (*Noaptea de mai*), Tudor Jarda (*Hop, ţup, ţup*), Dan Buciu (*Visare*) şi Gheorghe Cucu (*Haz de necaz*) au propus iubitorilor muzicii corale un traseu iniţiativ în perimetru românesc, cizelat migălos de către întregul aparat coral sub bagheta magică a dirijorului Voicu Enăchescu.

Adăugându-se unui impresionant palmares de apariţii scenice acumulat în cei 38 ani de activitate (peste 2000 de concerte şi mai mult de 80 de turnee efectuate în 26 de ţări din Europa, America şi Asia), concertul ansamblului „Preludiu” din această primă stagiune corală derulată în capitală s-a dorit a fi, aşa cum a subliniat – în cuvântul său introductiv – prof. dr. Dan Buciu, un eveniment reprezentativ pentru publicul bucureştean. Într-adevăr, aserţiunea potrivit căreia „după un popor rămâne în cele din urmă o cultură”, a fost demonstrată pe deplin în decursul acelei ore şi jumătate de muzică dedicate unui repertoriu deja validat în confruntarea cu publicul, conturat cu rafinament de către o formaţie matură ce-şi onorează statutul profesionist.

Însă, dincolo de relevanţa valorică a lucrărilor interpretate (neuitând a menţiona numele celor trei solişti care şi-au adus extrem de expresiv aportul la reuşita întregii manifestări: Ciprian Mardare, Gabriela Mădincă şi Robert Costin), trebuie subliniat faptul că cei care au avut misiunea să promoveze arta corală românească – membrii „Preludiului” – sunt voci tinere, care şi-au dovedit vocaţia pentru abordarea acestui tip de repertoriu. S-a cântat cu foarte multă plăcere, contagioasă pentru spectatorii care au intrat în atmosferă încă de la primele fraze intonate cu graţie şi sensibilitate. Suita de contraste dinamice a impulsionat, apoi, reacţia de apreciere a publicului, deşi relieful liric al unor partituri inducea acea emoţionalitate care obtura, pur şi simplu, dorinţa de a aplauda în favoarea celei de a nu „rupe”, brusc, starea de visare.

Revin... nu sunt o nostalgică, aşa cum nu cred în naţionalismul acerb. Dar cred în Arta autentică, mod de afirmare şi conservare a sufletului unui spaţiu spiritual căruia – fie că vrem sau nu – îi aparţinem ca individualităţi. Şi nu pot decât să sper că stagiunea „de suflet” care tocmai s-a încheiat odată cu anul universitar 2009-2010 va avea continuitate, regăsindu-se în acea „ştafetă” de generaţii care a primenit, în timp, corul „Preludiu”. „PRELUDIUL” UNEI CONTINUITĂŢI...

Loredana BALTAZAR

Simion Stanciu

Ne-a părăsit, mult prea devreme, la vârsta de 67 ani, artistul de excepție Simion Stanciu, naistul care a desfășurat în țară o apreciabilă activitate profesională, continuată cu cea internațională, prin stabilirea în Elveția, unde a decedat în ziua de 6 iulie a.c.

Copilul Simion Stanciu, artistul de mai târziu, s-a născut în data de 23.12.1943, în localitatea Călărași, s-a stabilit în capitală încă din adolescență, dorind să se dedice naiului, considerând că Bucureștiul este locul cel mai propice pentru a studia, a se perfecționa și afirma în domeniul atât de drag lui, care este folclorul.

În foarte scurtă vreme, reușește să-și însușească o tehnică superioară, o acuratețe de filigranist și o expresivitate interpretativă, absolut

cuceritoare.

A debutat la începutul deceniului 1960, în calitate de instrumentist – nai, la Ansamblul „Ciocârlia” al MAI din București, formație cu care s-a maturizat ca artist și cu care a efectuat turnee peste hotare, culminând cu prima afirmare a unei instituții folclorice în SUA, un succes de excepție care a fost repetat, constituind în același timp și un început pentru afirmarea spiritului românesc pe meridianele lumii.

Posesor al unui bogat și variat repertoriu, cuprinzând piese din folclorul muzical tradițional românesc, dar și din vasta creație a marilor noștri muzicanți-lăutari, precum Cristache Ciolac, Nicolae Buică, Grigoraș Dinicu, Fănică Luca, Ion Oprea ș.a., Simion Stanciu abordează cu interes și mult curaj muzica clasică romantică și contemporană, interpretând strălucitor creații de Mozart, M. Bartholdy, Rossini, Hacıaturian ș.a., împreună cu lucrări muzicale compuse special pentru el de compozitorii Mircea Chiriac, Viorel Doboș și Constantin Arvinte.

A avut o extraordinară traiectorie artistică, atât

în țară cât și în afara granițelor în țări europene, în SUA, Canada, Mexic, Cuba și în alte locuri ale lumii, concertele sale fiind o adevărată sărbătoare pentru publicul care-l răsplătea cu îndelungate aplauze.

A strălucit ca un fantastic meteor pe firmamentul artei interpretative românești.

Specialiștii și practicienii naiului știu că acesta este instrumentul care, pentru a scoate sunetele dorite se consumă o cantitate mare de aer și pentru care este necesară o tehnică specială și un auz muzical care frizează perfecțiunea, calități afirmate prin talent și multă muncă depusă de Simion Stanciu.

A reușit, pe lângă intervalele de bază ale gamei muzicale, ton și semiton, să introducă în interpretările sale coma, cel mai mic interval perceptibil în special de specialiști, cu scopul de a sublinia parfumul, propriu folclorului și subtilitățile și sensibilitățile, caracteristici redării muzicii simfonice.

În prima parte a activității sale artistice, cât a stat în țară, repertoriul său a fost prin excelență inspirat din folclorul românesc, Simion Stanciu reușește să se impună din tinerețe ca o stea de primă mărime în Constelația Naiștilor.

Stabilit în Elveția, Stanciu Simion a abordat un repertoriu mai pretențios, prin adoptarea acestui nobil și original instrument care este naiul la literatura muzicală simfonică. Cu acest gen de repertoriu, acompaniat de orchestre celebre de gen și sub baghete renumite, Simion Stanciu a reușit să se afirme și să se impună ca un interpret de excepție, cucerind publicul, specialiștii și condeiele critice, care împreună l-au recunoscut ca un artist de înaltă ținută și autenticitate, consemnându-l fără rezerve, în panoplia artiștilor de talie internațională.

Onorat de a face parte din generația acestui interpret special, am beneficiat de prietenia lui încă din anul 1961, eu fiind student la Academia de Muzică din București, am făcut parte din lotul artistic al României, participant la Festivalul Internațional al Tineretului și Studenților care a avut loc la Helsinki – Finlanda, ca instrumentist-saxofon în formația de estradă, Simion Stanciu, ca solist al grupului folcloric.

Stabilit în Elveția din dorința de a fi cât mai aproape de marile scene de concert ale lumii, Stanciu Simion n-a uitat niciodată că este român, ultima dorință a lui fiind aceea de a fi adus în țară după deces, dorință care i-a fost respectată de familie și de prieteni, slujba și înmormântarea făcându-se la Cimitirul „Reînvierea” din Capitală. La catafalc compozitorul Constantin Arvinte i-a adus defunctului cuvinte de apreciere și profunde regrete pentru pierderea unui mare artist.

Prin dispariția mult prea devreme a naistului Simion Stanciu arta interpretativă românească și internațională a pierdut o personalitate artistică unicat, un simbol al folclorului și un prieten adevărat, greu de înlocuit.

Ștefan CĂRĂPĂNCEANU

Implicarea studenților

Mirela KOZLOVSKI

După 11 ani de existență a învățământului artistic constănțean și după 5 ani de implementare a procesului de la Bologna, asistăm la implicarea tot mai conștientă a studenților din Facultatea de Arte din Constanța în activități de autoevaluare și evaluare.

Având funcția de responsabil cu calitatea învățământului în facultate, am parcurs rapoartele întocmite de studenți cu ocazia vizitei ARACIS. Percepția realistă, sinceritatea și profunzimea cu care studenții au sesizat în rapoartele lor problemele apărute în procesul de învățământ sunt elemente ce ne-au determinat să-i considerăm parteneri în asigurarea calității universitare.

Concluzia la care am ajuns împreună cu colegii mei este că studenții doresc să se implice activ în viața academică, să impulsioneze sistemul de învățământ artistic, ușor inert la schimbările propuse de ei, schimbări ce țin de autonomia celui ce învață, de calitatea învățării, de scăderea în importanță a predării efective.

Sugestiile venite din partea studenților sunt selecționate și analizate de toți cei implicați în buna desfășurare a procesului educațional: îndrumătorul de an, șeful de catedră, coordonatorul programului de studiu, responsabilul cu asigurarea calității în facultate și membrii comisiei de asigurare a calității de la respectiva specializare.

Există la nivelul catedrelor din Facultatea de Arte dorința de a oferi un învățământ de calitate, plecând de la pregătirea de specialitate a corpului didactic și continuând cu spațiile de învățământ, dotările laboratoarelor, materialul didactic specific tuturor specializărilor, facilitarea accesului la spectacole, recitaluri, concerte și expoziții găzduite de instituțiile de profil, locuri în căminele Universității „Ovidius”, burse de studii, burse sociale, bilete în tabere studențești, asigurarea transportului și cazării cu ocazia susținerii de concerte, recitaluri, spectacole, expoziții în țară și în străinătate.

În centrul preocupărilor comunității academice constănțene se află studentul, iar interesul deosebit acordat calității învățării nu este o utopie în învățământul vocațional. Dacă la alte instituții de învățământ superior se constată o creștere a numărului de studenți slab pregătiți în ceea ce privește cunoștințele de bază, competențele și deprinderile, la facultatea de Arte din Constanța studenții care își doresc acest profil profesional sunt în superioritate numerică pentru că în liceu și-au perfecționat tocmai această latură profesională.

Reducerea numărului anilor de studii determină condensarea cunoștințelor ce trebuie transmise în activități de predare-învățare-evaluare, atrăgând după sine o adaptare rapidă și eficientă a curriculei academice la nevoile pieții muncii. Toate acestea au ca finalitate armonizarea programelor disciplinelor astfel încât studenții să nu privească cu suspiciune studiile universitare de trei ani.

Cultura calității în acest mediu este un aspect implicit procesului educativ, transferul culturii de la societate la student realizându-se prin comunicare didactică, prin formarea deprinderilor specifice, prin dezvoltarea capacităților și abilităților necesare adaptării modului de gândire, de acțiune și de existență la societatea modernă.

În învățământul artistic superior constănțean cele trei activități predare-învățare-evaluare sunt gândite ca un ansamblu de activități la care participă atât profesorii cât și studenții, fiind deopotrivă evaluatori și evaluați.

Apartenența la o comunitate profesională de învățământ superior impune norme de conduită ce se cer respectate. Parteneriatul student-cadru didactic este un element caracteristic proceselor de învățare în învățământul artistic.

Prin participarea studenților la procesul educativ se dorește creșterea transparenței și responsabilității publice și se urmărește aducerea unui plus de legitimitate proceselor de asigurare a calității.

Educația și formarea profesională trebuie să ofere un standard de viață superior celor care participă activ la actul educațional, cu implicații în creșterea nivelului de trai al întregii societăți. Asigurarea competențelor necesare în vederea participării corespunzătoare pe piața muncii revine mediului academic obligat să asigure accesul la noi locuri de muncă și îmbunătățirea calității vieții.

Un domeniu atât de restrictiv ca cel artistic poate părea că nu-și poate adapta oferta educațională la piața muncii. Grupurile vulnerabile din Facultatea de Arte din Constanța (studenții și cadrele didactice) au întreprins acțiuni susținute în vederea creșterii interesului angajatorilor din instituțiilor reprezentative și a altor grupuri țintă, prin dezbateri ce au vizat standardele, calitatea și certificarea oferite absolvenților, capabile să răspundă la cerințele mediului artistic din județul Constanța, din țară și din afara țării.

La nivelul Facultății de Arte s-a întocmit un studiu ce a urmărit necesarul calificărilor din punctul de vedere al angajatorilor și a celorlalți factori economici interesați din județ.

La sugestia studenților am efectuat o analiză comparativă a numărului de discipline pe fiecare domeniu din Facultatea de Arte din Constanța (muzică, teatru, arte plastice). Am fost surprinși să constatăm că studenții de la specializarea Pedagogie muzicală aveau dreptate atunci când ne-au

atras atenția asupra posibilităților extrem de reduse ale Pedagogiei muzicale în realizarea unei oferte educaționale diversificate, conform cererii pieței în raport cu celelalte domenii de licență.

Dacă disciplinele opționalele („oferta facultății”) constituie acea parte de complementare reprezentată de o singură disciplină la alegere pentru student/grupă de studenți/serie de studenți dintr-o ofertă de minimum două discipline, atunci cum poate acea disciplină să reprezinte 12% din volumul total de ore; o ofertă mai generoasă, adică cu mai multe alegeri, înseamnă bani, iar perioada pe care o traversăm este una de criză.

Principalul scop urmărit de membrii mediului academic artistic constănțean este acela de a dezvolta un parteneriat educațional și profesional între instituțiile și autoritățile publice valoroase pentru dezvoltarea și promovarea celor mai bune strategii de educare la nivel local, regional și național.

Imaginea calității învățământului superior artistic constănțean este asemănătoare cu cea a învățământului superior românesc, care prezintă un interes mai mare pe valorile de intrare în sistem. Este firesc să fie așa, cei care se îndreaptă către învățământul vocațional sunt puși în situația de a face dovada unui set minim de cunoștințe și deprinderi necesare concursului de admitere. Actualele orientări ale procesului Bologna sau Agenda Lisabona recomandă noi abordări ale calității, punându-se accent pe „contribuția învățământului superior la creșterea angajabilității și la dezvoltarea economiei”.

Facultatea de Arte din Constanța își propune să acorde o atenție sporită creșterii competitivității europene și atragerea de studenți străini din spațiul european (am reușit să atragem studenți din Republica Moldova) și internațional.

Este clar pentru toți membrii mediului academic artistic constănțean că „numai prin înțelegerea și respectarea celor opt principii ale calității – orientarea spre clienți / beneficiarii activității didactice, un bun management al organizării la nivel de facultate și sală de curs, implicarea oamenilor, abordarea procesuală, abordarea sistemică a managementului, îmbunătățirea continuă în urma autoevaluării corecte și a evaluării externe, întemeierea deciziilor pe fapte, stabilirea unor relații reciproc avantajoase cu părțile interesate” – vom obține rezultate de calitate, în conformitate cu cerințele procesului Bologna.

Permanentă preocupare pentru asigurarea unei culturi a calității în învățământul superior artistic din Facultatea de Arte din Constanța va conduce la un învățământ centrat pe student.

Spre satisfacția noastră, a cadrelor didactice din facultate, a conducerii Universității „Ovidius” putem afirma cu convingere că suntem pe drumul cel bun în asigurarea unui învățământ centrat pe student.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

INSTRUMENTE
STRUCTURALE
2007-2013

MUSICUS 1

Proiectul „MUSICUS” demarat de Universitatea Națională de Muzică din București finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională se află în a doua lună de desfășurare. Pentru îmbunătățirea gestionării activităților manageriale ale instituției au demarat procedurile de achiziții pentru echipamentele prevăzute în proiect.

S-au verificat ofertele depuse, a fost aprobată lista de dotări de către M.E.C.T., a fost realizată nota justificativă privind alegerea procedurii, procesul verbal de deschidere a ofertelor, s-a întocmit caietul de sarcini, fișa de date a achiziției. În urma studierii ofertelor de preț pe criteriul costurilor cele mai scăzute a fost încheiat un contract cu firma S.C. ISTYLE BUCHAREST S.R.L. urmând ca produsele prevăzute în contract să ne fie livrate în termenul prevăzut în contract, adică cel târziu 4 octombrie 2010.

A fost încheiat un contract pentru achiziții servicii de audit financiar cu respectarea prevederilor contractului de finanțare cu firma S.C.PROMAR AUDIT S.R.L. – achiziție directă prin deschidere de oferte și selecția pe baza criteriului celui mai scăzut cost în funcție de cerințele proiectului nostru.

Prof.univ.dr. Mihai Cosma, Director Proiect
Asist.cercet. Andra Mihaela Frățilă, consultant științific

Departamentul de Cercetare Științifică și Activități Artistice
al Universității Naționale de Muzică din București.

Tel/fax: 021 311 25 45

Email: dcsaa@unmb.ro

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

INSTRUMENTE
STRUCTURALE
2007-2013

Noutăți privind capacitățile IT din cadrul DCSAA al UNMB, obținute prin finanțare europeană

Beneficiind de posibilitățile oferite de finanțarea europeană am optat pentru dotarea Departamentului de Cercetare Științifică și Activități Artistice al UNMB cu tehnică de calcul din familia Apple, ale cărei computere sunt socotite a fi lider mondial în multe dintre ramurile IT. Concret dispunem de 3 linii de computere, din categoriile portabile, desktop-uri user-friendly și high-end, la care se adaugă periferice specifice și softuri specifice domeniului nostru de activitate, ca și scrierii pe suport optic. La aceste softuri se adaugă pachete de programe pentru editarea de text extinse, pentru realizarea de afișe, pliante, coperte, broșuri, cataloage, booklet-uri, pentru inscripționat suprafața CD-urilor, pentru realizarea de postere de dimensiuni foarte mari etc.

Utilizarea acestor echipamente și a softurilor respective va crește spectaculos nivelul de cunoștințe în domeniu a membrilor echipei, care în scurt timp vor disemina mai departe la nivelul facultăților, departamentelor și catedrelor cunoștințele dobândite ca și posibilitățile oferite de noile dotări. Totodată, prin oferirea de consultanță artistică și managerială vom încuraja depunerile de proiecte și vom crește rata de succes.

Departamentul de Cercetare Științifică și Activități Artistice
al Universității Naționale de Muzică din București.

Tel/fax: 021 311 25 45

Email: dcsaa@unmb.ro

Simfonia est - vest

Florian LUNGU

Genericul insolitului concert derulat în seara de 11 septembrie 2010 sub cupola Ateneului Român s-a raportat la titlul opus-ului semnat de **Florin Niculescu** care a fost de altfel inițiatorul și protagonistul acestei manifestări.

Apreciat violonist de jazz dar și de muzică clasică, **Florin Niculescu** a văzut lumina zilei la 8 februarie 1967 în București, unde s-a format ca instrumentist, pentru ca în 1991 să se stabilească în Franța. Numărul mare de evoluții scenice susținute pe toate meridianele, din țările scandinave, Elveția și Rusia până peste ocean în SUA, onorantele colaborări cu mari nume ale jazz-ului internațional precum **Oscar Peterson, George Benson, Bireli Lagrène, Wynton Marsalis, Hank Jones, Clark Terry, Al Heath, Paquito D'Rivera, Mulgrew Miller, Christian Escoudé**, dobândirea în Franța a importantului premiu MIDEM ca și a prestigioasei distincții „Discul anului”, iată realizări care i-au consolidat muzicianului o notorietate mondială. Consacrare fundamentată pe atribute reale probate de artist: o tehnică violonistică ireproșabilă, o virtuozitate redutabilă venind să pună în valoare talentul și muzicalitatea înnăscută, înzestrări dublate de o puțin comună inventivitate vădită în improvizatii.

Împreună cu **Orchestra Simfonică a Filarmonicii** bucureștene și cu coechipierii propriului cvintet instrumental, **Florin Niculescu** a prezentat în primă audiență românească

ampla sa creație cu caracter rapsodic numită „Est & Vest”, orchestrată cu înalt profesionalism de compozitorul **Constantin Arvinte** – o lucrare de jazz simfonic (inițial interpretată cu succes în anul 2004 la Paris, apoi la Geneva și New York) combinând aromele tari și totodată subtile vibrații ale specificului folcloric românesc cu tradiția marii muzici occidentale concretizată în densa magmă sonoră orchestrală. Am spune, o organică îngemănare a procedeelelor artei academice cu creativitatea jazz-ului. Violonistul solist și-a aflat la pupitrul dirijoral un aliat vital și entuziast, **Horia Andreescu**, un mânuitor al baghetei dotat cu recunoscută experiență interpretativă dar și... exultând de swing. Din Franța l-au însoțit pe **Florin Niculescu** în demersul său jazz-istic patru admirabili instrumentiști improvizatori – pianistul **Thüryn Mitchell**, gitaristul **Sanson Schmitt**, contrabass-istul **Daryll Hall**, bateristul **Bruno Ziarelli**. Programul a cuprins deopotrivă compoziții ale aceluia care a fost ilustrul gitarist francez **Django Reinhardt**, regândite în limbaj de jazz simfonic, dar și în versiuni camerale de jazz – ne referim la cele intitulate „La chanson des Rues” oferită în formulă de quartet (vioară, pian, contrabass, baterie), apoi cu orchestra „Sweet Chorus”, „Swing From Paris”, în continuare „Nuit Saint-Germain-Des-Prés”, piesă interpretată iarăși în componență de quartet, solist fiind de astă dată gitaristul; le-au urmat o nostalgică

baladă închinată de muzicienii de pe scenă și de organizatori memoriei victimelor de la 11 septembrie, iar în încheierea programului, un colaj de teme numit „Django Medley”, semnat de **Florin Niculescu** și **François Thèberge**. Limbajul sonor accesibil, diversitatea ritmică și coloristic-timbrală au legitimat caldele aprecieri ale publicului, determinându-i pe artiști să le acorde nu mai puțin de două bis-uri, „Coquette” și „Brick Top”, teme semnate de **Lombardi / Kahn** și **Django Reinhardt**. Ne bucură că această plină de spectaculozitate întâlnire dintre artiști și melomani a fost memorată pentru ulterioare difuzări mass media de către Societățile publice de Radio și de Televiziune.

O stea în devenire

Podium de geneză și afirmare prin ani a mai multor tineri muzicieni de jazz, sediu al singurului Festival românesc de gen organizat de un club, „**Green Hours**” de pe Calea Victoriei nr. 120

(coordonat de neobositul **Voicu Rădescu**) a oferit la mijloc de august, în context „open air”, sub cerul plin de stele, spațiu prielnic lansării scenice a unei talentate și frumoase soliste, absolventă a Universității Naționale de Muzică din Capitală, desăvârșindu-și în prezent studiile prin masteratul în jazz urmat la clasa profesorului **Mircea Tiberian**. Născută la Chișinău, **Nadia Trohin** s-a impus de timpuriu prin disponibilitățile sale

Nadia Trohin

vocale, totodată prin dezinvoltura cu care improvizează liber pe teme date, ceea ce o îndrumă indiscutabil spre abordarea jazz-ului, dar și spre muzica pop de calitate. Sunt de amintit, dintre reușitele proaspetei sale cariere concursurile la selecția Secțiunii de interpretare a Festivalului „Cerbul de Aur”, premiul obținut la Festivalul Concurs Studentesc de Jazz de la Târgu Mureș (ediția 2010), participarea în duo cu colegul gitarist **Călin Grigorescu** la emisiunea TV „Unora le place”...

Recitalul pe care-l avem în vedere a atras odată în plus prin tematica specială propusă – reformularea unor vechi hituri românești în idiomul jazz-ului – ca și prin prilejul de a reîntâlni apreciable muzicieni de vârstă medie conduși de însuși profesorul pianist **Mircea Tiberian**: saxofonistul **Cristian Soleanu**, contrabass-istul **Ionuț Baranga** (sosit într-o scurtă vacanță din Belgia unde activează într-o orchestră simfonică), bateristul **Vlad Popescu**. Dacă **Nadia Trohin** s-a depășit pe sine, cucerind prin prezența scenică alertă, sprinteră, de o molipsitoare vitalitate, prin fantezia investită în intervențiile solistic-improvizatorice, nu mai puțin exuberanți au fost instrumentiștii, mai ales liderul **Mircea Tiberian** căruia i se datorează o serie de aranjamente deosebit de inspirate, realizarea interpretativ-creativă de ansamblu meritând cu prisosință imortalizarea pe un CD. Teme aparținând fondului valoric peren al șlagărelor autohtone, precum „Du-mă acasă măi, tramvai”, „La margine de București”, „Un trecător”, „Mână birjar”, „Spune-mi unde când și cum” și altele asemenea, pot dobândi astfel o nouă actualitate prin reinveșmântarea lor creativă.

Blues pentru Iași

Ioan SĂTMĂREANU

Pe 8 august cunoscutul compozitor, pianist și dirijor Titel Popovici a împlinit 72 de ani de viață și 50 de activitate artistică, făcându-și cel mai frumos cadou - ediția a doua a Concertului extraordinar de varietăți muzicale „Blues pentru Iași”, găzduit de sala Casei de cultură a studenților din Iași. Cu aceeași ocazie, organizatorul principal al evenimentului, Școala populară de arte din Iași, a aniversat 55 de ani de la înființare, directorul instituției, prof. Traian Mocanu, semnând direcția artistică a concertului, la care co-organizatori au fost Universitatea de artă „George Enescu”, Casa de cultură a studenților și Consiliul județean Iași. Impresionantă a fost desfășurarea de forțe instrumentală, Titel Popovici (care, pe lângă creațiile proprii a semnat și toate orchestrațiile) reușind să reunească nu mai puțin de 35 de instrumentiști de elită! Big-band-ul „Univers” a inclus 15 corzi, 13 suflători, secție ritmică, fiind alcătuit din studenți, alături de liber-profesioniști de excepție. Între aceștia: Virgil Popovici - saxofon, clarinet, Ion Leonte - trompetă, Liviu Mărculescu - trombon, Florin Simion - vibrafon, Pedro Negrescu - contrabas, Cristian George Popovici - chitară. Soliști vocali au fost Ema Alexa, Florina Dăscălescu, Denisa Manea, Cosmin Dragoman, Nicoleta Opaț, Tudorița Baltag, Ionuț Felecanu, Otilia

Catană, Oana Pușcașu, R&B - School dance Botoșani (instructori Liviu Topor și Aliona Tropin).

Programul a inclus pop-rock, române (după cum se știe compozitorul Titel Popovici are numeroase trofee și premii I cucerite la festivalul „Crizantema de aur” de la Târgoviște), canțonete, jazz, prelucrări clasice și din folclor. De altfel, simpla enumerare a compozitorilor incluși în program este absolut grăitoare pentru grandoarea și diversitatea concertului: Chopin, Liszt, Brahms, George Gershwin alături de Duke Ellington, Antonio Carlos Jobim, George Shearing, John Kander, Albert Morris, Hoagy Charming, Agustín Lara, Keen Lane, Consuelo Velasquez, P. B. Ruiz, Charles Trenet, Sile Dinicu, Titel Popovici... În aceste vremuri de criză, este absolut uluitoare performanța profesorului și compozitorului Titel Popovici (alături de colegii de la Școala populară de arte) - un muzician neobosit, care și-a aniversat ziua de naștere așa cum a făcut-o în 50 de ani de carieră: pe scenă, cântând la pian și dirijând!

Marius Popp 75

Îmbinare benefică de simț constructiv ordonat de studiul matematicilor, cu spiritul artistului animat de spirit creator, fantezie, înzestrare nativă pentru arta sunetelor, cel pe care îl numim astăzi „monstru sacru” pentru dăruirea sa de o viață, omul de muzică **Marius Popp** (născut la

Sibiu, la 21 septembrie 1935) își continuă menirea de pianist, creator de teme, aranjor, mentor al tinerelor talente, promotor neobosit al jazz-ului. Cele mai multe dintre discurile sub nume propriu („Panoramic Jazz Rock”, „Nodul gordian”, „Acordul fin”, „Marius Popp” în Colecția „Jazz Restitutio”, „Flașnetarium”, „Essential”, „Semințe prăjite”) precum și creațiile sale incluse în antologiile - compilații pe CD-urile având ca generic titlul „Muzică de jazz românească” - volumele 1, 2,

3, 4 și 5, Culegerea de 15 teme proprii apărută mai demult sub sigla **Editurii Muzicale a Uniunii Compozitorilor**, dar și mai recent tipărită colecție „34 de teme de jazz”, cuprind multe din compozițiile sale ce înfruntă timpul, moda, uitarea, prin valoare și autenticitate a inspirației. Incluziunea numelui lui **Marius Popp** în volumul „**Eurojazz Personalities**” (1975), premiile de creație obținute pentru compoziții de jazz, muzică de film și de scenă, aplauzele cumulate în țară și peste

Stela Popescu și Alexandru Arșinel

– Premiu de Excelență pentru întreaga activitate

După ce anul trecut au fost invitați de onoare ai celei de-a 42-a ediții a Festivalului Național de Creație și Interpretare “Crizantema de Aur”, actorii Teatrului de Revistă “Constantin Tănase” Stela Popescu și Alexandru Arșinel au revenit recent la Târgoviște. Oraș care a găzduit “Zilele Cetății”, un eveniment cultural-artistic care s-a întins pe mai multe zile și care a cuprins o mulțime de manifestări. Printre acestea și

cea de-a XIV-a ediție a Festivalului Internațional de Folclor și Concertul Extraordinar al Orchestrei Simfonice “Muntenia” găzduit de Teatrul Municipal “Tony Bulandra”. Pe aceeași scenă s-a desfășurat și ediția a II-a Galei de Excelență, eveniment organizat de Municipality și care i-a avut ca invitați de onoare pe Stela Popescu și Alexandru Arșinel. Acestora li s-a decernat Premiul și Diploma de Excelență pentru întreaga activitate.

Printre laureați s-au numărat și Prințul Paul de România și prințesa Lia, Horațiu Mălăele, Felicia Filip, Horia Brenciu și echipa de baschet municipal Târgoviște, tineri artiști din județ și laureați ai concursurilor naționale și internaționale. “Sunt fericit că la Sala SAVOY am deschis oficial stagiunea cu toate spectacolele noastre de mare succes” – a declarat directorul Teatrului de Revistă Alexandru Arșinel. “Au reînceput repetițiile generale la mult-așteptatul APLAUZE, APLAUZE, spectacol regizat de maestrul Bițu Fălticaneanu, iar împreună cu directorul artistic Vasile Muraru am pus deja la punct atât programul Stagiunii 2010-2011, cât și pe cel al repetițiilor pentru viitoarele spectacole la care lucrăm. Vreau să spun că pregătim în această toamnă spectatorilor mari surprize!”.

Capete de afiș ale acestei stagiuni rămân cele două premiere ale anului 2010 “Revista Revistelor” și “Vara nu-i ca iarna” – premieră estivală, dar și musicalurile “Omul care a văzut moartea” și “O Premieră Furtunoasă”.

Ana-Maria SZABO

Paolo ori „Romania Jazz Meeting” de la Frankfurt), vin să consfințească rezultatele activității sale interpretative și în arealul creației.

Ca dascăl, are meritul de a fi întemeietorul și conducătorul unicului „Curs de improvizație în jazz și muzică ușoară” din țară, organizat la Școala Populară de Artă în capitală,

hotare pe zeci de scene festivaliere (precum cele de jazz de la Ljubljana, Varșovia, Praga, San Sebastian, Debrecen, Nagykanissa, Mannheim, Göttingen, Paris, Russe, Tel Aviv, Festivalul de Teatru de la Sao

precum și autorul prețiosului tratat „Armonia aplicativă în jazz, pop, rock”. Iată argumente pertinente pe seama cărora i s-a conferit maestrului **Marius Popp**, de către juriul „Galei Premiilor de Jazz pe 2003”, **Premiul de excelență**

pentru întreaga activitate. În toamna anului 2005, muzicianul a fost sărbătorit la **Festivalul Internațional de Jazz de la Brașov**. A fost de asemenea invitat al **Institutului Cultural Român din Viena**.

La cei 75 de ani împliniți în 2010 întruchipând vârsta senectuții, **Marius Popp** rămâne în continuare acel spirit mereu iscoditor, acel demiurg de lumi de frumuseți sonore: pianistul și liderul de grupuri care propune publicului, aproape de fiecare dată, formule instrumentale insolite, reunind interpreți din țară ori din străinătate, din generații diferite, colaboratori împreună cu care concretizează periodic noi compoziții și aranjamente valoroase.

Viața lungă și mult jazz, **Maestre!**

Florian LUNGU

A mai plecat un prieten...

Octavian URSULESCU

Am petrecut în mai, ca în fiecare an, zile minunate la Festivalul internațional "George Grigoriu" de la Brăila, unde a fost, ca de obicei, președinte al prestigiosului juriu, acordând și un premiu special din partea Uniunii compozitorilor și muzicologilor, cum făcea de fiecare dată. De altfel, a fost afectat profund de faptul că organizatorii festivalului de la Mamaia au renunțat de mulți ani la colaborarea cu UCMR (cu rezultate vizibile cu ochiul liber, manifestarea de pe litoral fiind în cădere liberă), la fel și alte instituții și promotori de festivaluri. A luptat pentru demnitatea breslei profesioniștilor muzicii, din postura de secretar al UCMR, a conferit prestigiu muzicii ușoare și jazz-ului la Universitatea națională de muzică din București, unde l-a promovat la catedră pe Andrei Tudor, în care vedea, peste ani, un urmaș al său. De asemenea, suferea datorită marginalizării muzicii ușoare românești, rudă săracă la posturile de radio și TV. Ultima oară ne-am văzut la întâlnirea oamenilor din lumea spectacolului cu reprezentanți ai politicienilor din PSD dornici să se adopte o lege referitoare la un procentaj obligatoriu la difuzarea muzicii românești pe posturile de radio. A avut acolo o intervenție competentă și aplaudată de cei peste o sută de participanți. Avea să fie ultima oară când îi auzeam vocea gravă, baritonală... Nu credeam, atunci, că acel "Te îmbrățișez, Tavi!" nu se va mai transforma vreodată în realitate – cel puțin nu pe lumea aceasta...

Cu certitudine, Anton Șuteu a fost una dintre cele mai complexe personalități ale muzicii noastre, în ansamblul ei, abordând cu egal talent toate genurile muzicale. Se născuse la 17 ianuarie 1947 la București, studiind pianul la Liceul de muzică. În 1972 este absolvent eminent al clasei de compoziție de la Conservatorul bucureștean, după care, timp de doi ani, a urmat cursuri de specializare post-universitare în compoziție la Academia de muzică "Santa Cecilia"

din Roma. A fost cadru didactic încă de la absolvire, de câțiva ani fiind profesor universitar doctor – personalitate unanim respectată. Membru al UCMR din 1975, și-a dovedit încă de la început excepționala versatilitate, abordând cu egal har genuri muzicale aparent divergente. Rigoarea academică a scrierilor sale a deschis un drum aparte în muzica ușoară românească, dar să nu uităm lucrările sale simfonice, între care "Obiceiuri marocane", suită simfonică din 1989 lansată la Casablanca și distinsă cu decorația regelui Hassan al II-lea al Marocului, împreună cu toată muzica pentru spectacolul de deschidere a primei ediții a Jocurilor francofone. Pe tărâmul muzicii vocal-simfonice se remarcă, între altele, cantata pentru cor și orchestră "Preludiul primăverii" (1973), în timp ce teatrul îi datorează muzica de scenă pentru câteva piese jucate cu casa închisă. Între atâtea creații "serioase", distinse cu numeroase premii, și-a demonstrat clasa compunând pentru co-producția TV româno-olandeză "It's all in the game", realizator Titus Munteanu, care la celebrul festival "Trandafirul de aur" de la Montreux, Elveția, îi aduce Premiul special al juriului, în 1984. În 1979 cucerește premiul "Gaudeamus" la un concurs internațional de compoziție, în Olanda.

Creator rafinat, complex, abordând și cunoscând perfect toate genurile muzicale, inclusiv cele foarte moderne, Anton Șuteu a excelat și în domeniul muzicii de cameră, dar îndeosebi regizorii de film l-au solicitat, fiind un compozitor ideal pentru muzica de film. A colaborat la peste zece pelicule de mare succes, inclusiv peste hotare. Când nostalgic, când interiorizat, când exuberant sau melancolic, dar mereu rafinat și mare melodist, compozitorul ne-a dăruit, începând din 1981, o sumedenie de lucrări de referință pentru muzica ușoară, jazz, pop și mai ales muzică instrumentală, fiind un deschizător de drumuri, la noi. Indiscutabil cele mai faimoase titluri ale sale, reluate și incluse pe toate antologiile, sunt "Deschideți poarta soarelui", "Voi, oameni de mâine" (1986), "Nu-ți spun adio" (1988). Din 1986 a pus accentul

tot mai mult pe muzica instrumentală, prin maniera sa componistică amplă, maiestuoasă dăruindu-ne adevărate bijuterii. A fost pasionat de lumea specială a jazz-ului ("Miles mood"-1991, "Funck" - 1993), iar din 1996 începe să gândească o serie de lucrări de mari dimensiuni, unitare, editate pe albume de casa Euromusic. Din 1997 câteva compoziții circumscrise temei iubirii îi sunt editate de casa Arcadia din Elveția. În ultimii ani s-a arătat interesat și de ritmurile latino, dar mai ales a fost dintotdeauna atras de spațiile necuprinse, trimițând "Pulsații" către "Cer", în timp ce "hoinărea nostalgic" prin "orașul amintirilor"...

Distincțiile au recompensat, firesc, o operă de excepție: premiul UCMR (1986, 1997), premiul pentru întreaga creație (1987), premiul Uniunii cineaștilor pentru cea mai bună muzică de film (1991, 1992, 1993, 1995, 1996), premiul pentru cea mai bună muzică de film la festivalul național de la Costinești (1993), premiul UCIN pentru întreaga activitate (1996), premiul de excelență la ediția jubiliară a festivalului național al romanței "Crizantema de aur" de la Târgoviște (1997), ordinul "Steaua României" în grad de Cavaler (2000), premiul pentru întreaga activitate acordat de Ministerul Culturii și al Cultelor (2002), premiul revistei noastre, acordat pentru ciclul "Muzica zodiilor"...

E foarte greu de sintetizat în câteva rânduri creația de excepție a

unui muzician proeminent, mai ales sub imperiul emoției și durerii la despărțirea de un prieten vechi. Dacă ar fi să dăm un titlu generic scrierilor sale muzicale, ne-am opri la "Sacrificiu, renunțare, entuziasm, devoțiune". Noi, aici la "A. M.", nu putem uita că am inaugurat capitolul "O melodie pentru fiecare", din noua serie a revistei, cu șlagărul său "Deschideți poarta soarelui"... Ce fericiți eram cu toții atunci, cu câtă generozitate alcătuia de fiecare dată Antologiile dedicate muzicii ușoare românești, gândindu-se înainte de toate la colegii de breaslă! Adio, drag prieten, ne vei lipsi enorm!

Ce se poate scrie?

Horia MOCULESCU

Cum să alegi câteva cuvinte care să redea o prietenie de o viață?

Cum să mă gândesc că niciodată, de aici încolo, nu-l voi mai întâlni pe Toni, venind de la Conservator, de acasă, din Cișmigiu sau de la biserică? Aș putea să mă consider privilegiat că l-am îmbrățișat, pe la 12:30, urându-i „drum bun!” spre Predeal, acolo unde își căuta liniștea.

P u ț i n ă lume știe de câte ori ne-am consultat, ne-am cântat piesele, am analizat marile hituri, căutându-le sec-rețele. Și tot puțină lume știe câte eforturi a făcut el pentru a-și ajuta colegii! Desigur că aceste zbateri ale lui au

avut un cost imens, bineînțeles că nemeritat. Reprezentarea breslei în fața societății cere o tărie de nedescris. Lumea nu îi mai admite pe cei mai în vârstă, iar Toni suferea cumplit din acest motiv. Și totuși i-a promovat cu entuziasm pe cei tineri, învățându-i la școală, îndrumându-i mai apoi și deschizându-le porțile Uniunii.

Cred că avea o toleranță și o cumsecădenie peste trăsăturile normale! Eram cu el la Brăila, în această primăvară, invitându-l la o masă de pește. Mi se destăinuia că are probleme cu...notele pe care urma să le acorde interpreților de la Festivalul George Grigoriu. Îi era teamă să nu îl dezavantajeze pe vreunul, deși știa că nu va fi scutit, în calitatea lui de președinte de juriu, de cele mai neașteptate reproșuri.

Avea câțiva prieteni pentru care s-a luptat toată viața lui. Sper ca măcar aceia să nu-l uite!

Mă voi uita cu uimire și durere la cele două scaune pe care obișnuia să stea în Sufrageria Uniunii, acolo unde aveau loc ședințele Biroului Secției de Muzică Ușoară și sus, la Sala de Consiliu a UCMR-ADA. Chiar, Toni nu mai e?

„Adio, Prietene”

Cornel FUGARU

Cu o nesfârșită și profundă durere, am aflat că viața celui mai apropiat prieten pe care l-am avut vreodată s-a stins într-o fracțiune de

tot restul vieții. La numai 63 de ani, ne-a părăsit prea brusc și prea devreme, și asta pentru că l-a iubit bunul Dumnezeu pentru tot ce-a făcut pe acest pământ, pentru credința și rugăciunile zilnice, pe care le înălța către EL.

Un caracter de o frumusețe rară, o probitate profesională unică, un surâs mereu luminos, de om cumsecade și amabil, săritor întru ajutorarea semenilor și mai ales a colegilor de breaslă, fără pic de ranchiună și mereu iertător, ANTON ȘUTEU a fost unul dintre marii artiști romantici ai vremurilor noastre, datorit de Dumnezeu cu un har și un suflet ales, născut parcă numai pentru muzică și artă în general (a fost și un foarte înzestrat pictor). Compozitor de marcă, a lăsat în urmă foarte multe lucrări, mai în toate genurile: muzica simfonică, jazz, muzică de film, muzică de scenă dar și muzică pop. Profesor la Universitatea Națională de Muzică din București unde a înființat prima clasă de jazz din România, iubind cu generozitate tinerii și având o adevărată vocație de dascăl, el a determinat și ajutat noua generație de compozitori tineri să se afirme. Secretar al UCMR ca și Vice Președinte al UCMR-ADA și Secretarul Comisiei de Muzică Ușoară

Alături de C. Fugaru și M. Țeicu

secundă. Mi-a fost ca un frate și golul imens pe care mi l-a lăsat în suflet nu va mai putea fi umplut vreodată. Aștept tot timpul să-l revăd, să-mi intre pe ușa casei, să mă sune la telefon, să râdem, să facem iar haz de necaz față de tot ce ni se-ntâmplă zilnic. Numi vine să cred că de acum înainte nu o să ne mai putem vedea în comisii sau jurii, pe stradă, la Uniune. O să mă simt mult mai singur fără el, pentru

a Uniunii, a fost un om drept, activ și cred că, din păcate, de neînlocuit.

TONY, nu te voi uita niciodată și vei rămâne mereu viu în sufletul meu, atât cât voi trăi. ADIO, PRIETENE, și așteptă-ne acolo, în acea lume mai bună pe care am visat-o amândoi, până ne vom reîntâlni!

GALA PREMIILOR

VIP

Artele
Spectacolului
Muzical

2010

Luni, 15 noiembrie, ora 19.00
Opera Națională București

PARTENERI:

COCOR
STORE.RO

PARTENERI MEDIA:

Informații și bilete: www.premiilevip.ro

Festivalul Artelor București Ediția a II-a

Unul dintre cele mai importante evenimente din acest an, care a marcat cu siguranță viața culturală a Bucureștilor, a fost organizat de Asociația Culturală "Maria Domina" și de Agenția "Vreau Bilet". Cea de-a doua ediție a Festivalului Artelor București, singurul susținut în totalitate de public, adică din vânzarea biletelor, a fost o ediție-maraton care a adus în fața spectatorilor valori incontestabile ale scenei autohtone și internaționale: Radu Beligan – Președinte Onorific al Festivalului, Mircea Albulescu, Mitică Popescu,

Botgros și Orchestra Națională de Muzică Populară "Lăutarii" de la Chișinău.

Timp de cinci zile Sala Palatului a fost gazdă pentru înălțătoare momente de artă pură dedicate celor care apreciază cu adevărat frumosul spiritual, titlurile afișelor fiind cu adevărat sugestive: "Tango Sinfonico" cu Lothar Hansel (bandoneon) și European Royal Orchestra (dirijor Fiorangelo Orsini), Memorialul "ȘTEFAN IORDACHE" cu Mircea Albulescu, Mitică Popescu, Mircea Diaconu, Tora Vasilescu și Dorel Vișan (au fost proiectate secvențe din filmele regizorului Șerban Marinescu "Cel mai iubit dintre pământeni" și "Cei care plătesc cu viața"), "Cavalerii felinarelor târzii" cu Tudor Gheorghe și Orchestra "Arkadia" (dirijor Marius Hristescu, solist Dan Bozgan la vioară), care au interpretat cele mai frumoase melodii din repertoriul lui Zavaidoc și Jean Moscopol și "Inima

În aceeași perioadă, la Palatul Național al Copiilor au fost programate alte câteva evenimente culturale în cadrul aceluiași festival. Este vorba despre "Visul" lui Dan Puric, conferințele "Limitele Așteptării" și "Despre iubirea creștină și martir" susținute de Ion Caramitru, respectiv Dan Puric și de "Balade din Carpați", spectacol susținut de Trupa K1, soprana Felicia Filip, orchestra "Arkadia" și Corul "Amadeus".

Spectacole de teatru și de muzică clasică și populară, recitaluri instrumentale, conferințe, expoziții și vernisaje, lansări de carte au fost evenimente incluse de organizatori în cadrul celei de-a II-a ediții a Festivalului Artelor București. Mircea Pospai a reușit de pildă să cuprindă viața lui Tudor Gheorghe în 14 capitole, reunite sub titlul "La taifas cu Tudor Gheorghe", carte lansată în același timp cu volumul de poezii al soției artistului, Georgeta Tudor Luchian, și intitulat "Uneori femeile surâd".

Tudor Gheorghe

Tudor Gheorghe, Ion Caramitru, Dan Puric, Dorel Vișan, Mircea Diaconu, Tora Vasilescu, Maia Morgenstern, Lothar Hensel și al său "Tango Sinfonico" (recitalul său la bandoneon alături de cei peste 70 de instrumentiști ai European Royal Orchestra a fost unul de excepție), Felicia Filip și Trupa K1 sau Nicolae

mea, Moldova" cu Orchestra Națională de Muzică Populară "Lăutarii" de la Chișinău dirijată de Nicolae Botgros, cu zeci de artiști din Rep. Moldova (Ion Suruceanu, Anatol Mârzencu, Natalia Barbu, Catharsis, Ansamblul Codreanca) și cu Mioara Velicu, singura "moldoveancă" din România.

Aceiași organizatori au programat la Palatul Național al Copiilor "RIFF-Nerostitele Cuvinte" - concert aniversar dedicat împlinirii a 40 de ani de carieră. Florin și Mihaela Grigoraș, Cosmin Cruțiu, Florin Demea și Lucian Fabro, componenții trupei RIFF care debuta în anul 1970, au transpus în cântec povestea celor 4 decenii pe scena muzicii rock românești, carieră concretizată în lansarea a 10 albume și a peste 3.500 de concerte în țară și în străinătate. RIFF este una dintre cele mai longevive și autentice trupe de rock autohtone, extrem de apreciată de publicul de toate vârstele.

Oana GEORGESCU

SHOW-uri de vacanță

Dincolo de facilitățile, ofertele și condițiile de lux, de programele artistice, culturale și sportive estivale, managerii resorturilor turistice din Turcia plănuiesc în fiecare an veritabile strategii de management, pentru a veni mereu cu acel ceva în plus ce atrage clienții. După ce anul trecut "Gloria Serenity" (manager: Ozgur Cinkilic, asistent manager: Gökhan Ergen) i-au programat timp de 17

săptămâni pe cei "The 17 most famous Michelin Starred Chefs of the world", anul acesta managerii s-au aflat din nou în top-ul preferințelor cu spectacolele găzduite în fiecare seară în superba Arena Amphitheater - "Fire of Anatolia", "TROYA – Fire of Anatolia", musicaluri celebre, spectacole de dans sportiv cu dansatori-campioni din Ucraina sau Circ Chinezesc. Sub titlul "The Legendary Names of the World of Dance", același resort a organizat în septembrie Gloria Dance Festival, cu demonstrații, workshop-uri și spectacole de ținută susținute de dansatori

amatori și profesioniști, dar și de instructori și profesori din întreaga lume.

«Fire of Anatolia» este un proiect unic care a demarat sub

a fost prezentată formula restrânsă (ca timp și număr de dansatori – 50 din cei 150) a spectacolului care evocă prin dans și muzică povestea scrisă de Homer cu 2.500

numele de «Sultans of the Dance», având la bază episoade din mitologie și istoria Turciei, reușind să sintetizeze elemente și figuri de dans ce provin din diferite regiuni ale Anatoliei. Produs de Mustafa Erdogan, show-ul dorește să arate lumii focul ce renaște din acest mozaic de cultură, istorie și civilizație. Turneul mondial al trupei cu 120 de dansatori a început

în 2002, iar prezența a peste 15.000 de spectatori la spectacolul susținut în Teatrul Antic din Bodrum le-a adus o nominalizare în «Guinness Book».

Înălțimea Calului Troian este de 8 metri și 150.000 de wați este energia necesară pentru un singur show. Acestea sunt "cifrele" amețitoare și copleșitoare ale realizării unei megaproducții precum "Troya-Fire of Anatolia", care, de la premiera de la Istanbul din iunie 2008, unde a fost prezent și Gheorghe Zamfir, alături de impresarul Tudor Chițu, a colindat întreaga lume. La "Gloria Serenity"

de ani în urmă despre Troia, un magnific oraș anatolian. "Investiția a fost uriașă, atât în bani, cât și în muncă" – ne-a declarat la Istanbul Mustafa Erdogan, coregraf, producător și creatorul acestui proiect. "Totul a început în 2005, cu repetiții, selecții, probe, alegerea și confecționarea decorurilor și a miilor de costume! În 2007, cu echipa completă, am început repetițiile care au durat câte 10 ore pe zi, pentru ca înainte cu două luni de premieră să se repete 15-16 ore pe zi. Și sunt fericit că am reușit să fac ca naiul maestrului Zamfir să se audă în acest spectacol". Acesta s-a auzit timp de câteva luni, seară de seară și în Antalia, alături de muzicienii Civan Gasparyan și Vasilis Saleas acompaniați de Orchestra Simfonică din Praga și, deși scena nu a permis desfășurarea de forțe din spectacolul "mare", organizatorii s-au prezentat în fața turiștilor cu soliștii trupei de bază, printre care l-am remarcat pe Can Ocak.

Toate spectacolele de la "Gloria Serenity" au fost o veritabile demonstrații de profesionalism, talent și dăruire, iar managerii pregătesc încă de pe-acum o nouă stagiune estivală.

Octavian URSULESCU

Din toamnă, povești... cu cântec! (IV)

Doru IONESCU

Continuă serialul edițiilor muzicale „Lumea și noi”, care vor rula din octombrie la TVR Internațional (în reluare și la TVR Cultural, miercuri la ora 7.30 și joi spre vineri ora 0.30) cu noi personaje:

La Paris l-am întâlnit pe arhitectul **Mihai Munteanu**, în biroul căruia am filmat mici dovezi ale activității sale care a depășit 800 de proiecte, dar mai important pentru mine a fost să aflu amintirile unuia dintre primii folkșiști români! „Michone” are două melodii înregistrate la TVR în 1969, înaintea plecării din țară, dar și povești despre Dorin Liviu Zaharia (cu care a înființat un prim grup, „Dacii”), frații Teodoru, Doru Georgescu, Mihai Diaconescu și alte nume din boema bucureșteană. Despre ce a văzut la Chicago și New York în anii primei înfloriri a rockului îi las pe cei interesați să se minuneze.

Octav Zemlicka (secondat de soția Simona, la rândul ei muziciană) trăiește într-o suburbie liniștită a

Düsseldorf-ului. La subsolul casei au un studio în care exersează, pentru că... După ce a condus prima formulă „Sfinx”, puțin după terminarea conservatorului a câștigat postul de chitarist în orchestra Electrecordului, condusă de Alexandru Imre, pentru ca în 1974, împreună cu tatăl său să rămână în Germania. Și nu a durat mult până să se angajeze la Școala de Muzică „Clara Schumann”, unde profesează și astăzi. Practic, acolo i s-a concentrat toată viața, acolo și-a cunoscut soția, acolo a avut marile satisfacții: datorita lui școala a dezvoltat noi catedre de instrumente, iar în ultimii ani a înregistrat cu big band-ul pe care îl conduce două albume discografice splendide, inclusiv cu compoziții de-ale sale!

În Elveția trăiesc doi dintre foștii „Sideral Modal Quartet”: chitaristul **Mugur Winkler** la Zürich, respectiv **Costin Dobrin** la Lausanne. Plecat să cânte într-un club din Hamburg în ianuarie 1970, grupul a fost nevoit să nu se mai întoarcă, după ce a fost difuzat de Cornel Chiriac la Radio Europa Liberă. Nu după mult timp, cei patru au plecat în turneu prin toată Scandinavia, fiind filmați de televiziunea suedeză (cu o Ciocârlie... psihedelică). Au cântat în diverse restaurante, dar și la festivaluri rock (precum în Norvegia). La 1 aprilie 1971 însă, fiecare avea alte planuri: Șerban Ciurea a plecat la New York (unde a înființat o școală de instrumente, mai târziu stabilindu-

se la Los Angeles unde a continuat activitatea muzicală). Cei doi au mai cântat doi ani în Elveția, cu „Silver Clan” (în care a evoluat și basistul Radu Daniel, ex-„Cometele”, stabilit în Geneva), apoi cu banii câștigați și-au finanțat studiile și au intrat în alte domenii (business administration, respectiv imobiliare).

Pe al patrulea Sideral, claviaturistul **Andrei Ignat**, l-am descoperit la Stockholm, cu o carieră de arhitect respectabilă. Nu a lăsat muzica deoparte, în plan secundar predând pianul și păstrându-și digitația. După câteva încercări cu diverse grupuri (cu bateristul Pilu Ștefanovici, ex-„Phoenix”), s-a hotărât să cânte singur; nu oricum, ci folosind o proiecție inedită de diapozitive. Influențat de pianistii nordici de jazz (care fac o figură deosebită în istoria genului din ultimele decenii), arhitectul-muzician și-a tot rodat compozițiile (care rămân înrădăcinate în melosul românesc) pe care, între 2002 – 2008 (când a vizitat anual România) le-a prezentat publicului din Iași ori Suceava.

Ultima oră: Șerban Ciurea s-a întâlnit în august, după 39 de ani, cu cei doi elvețieni, în septembrie ajungând în România. La rândul său, Andrei Ignat speră să-și revadă colegii, pentru a mai cânta o dată împreună. De ce nu?

Eugen Ungureanu

FAVORIT
TELEVIZIUNEA CÂNTECELOR NOASTRE

In fiecare Vineri ora 18.00:
Star Musik cu Eugen Ungureanu
si reluare sambata
ora 10.00 dimineata

www.tvbucuresti.com

Oare cât ne mai e permis să greșim?

Horia MOCULESCU

Au trecut mai mult de douăzeci de ani de când granițele, ferecate timp de cinci decenii, s-au deschis, incitându-ne imaginația și hrănindu-ne speranțele într-o viață în care nenumăratele talente ale muzicii românești vor reuși să se reînscrisă în portofoliul mondial, acolo unde se aflaseră meritat, înainte de război.

Însă, cu puține excepții (fericite, dar întâmplătoare!), nu se reușește depășirea granițelor, pentru câteva motive pe care le consider absurde, dar „reprezentative” pentru actualele structuri - socială și instituțională.

Modificarea profundă a sistemului comunist a făcut să se creadă că banii pot fi (și trebuie!) câștigați oricum și prin orice mijloace. Așa s-a întâmplat cu pământurile, cu băncile, cu casele, cu petrolul, cu televiziunile și, în ceea ce privește muzica, cu esențialul vehicul care să poarte melodiile spre public – posturile de radio, mai ales cele private.

La sutele de astfel de posturi au apărut (de unde?) mii de redactori, care de care mai afon și mai cosmopolit (în cea mai nefericită accepțiune a noțiunii), care, pe lângă faptul că au început o difuzare deșănțată a unui anume tip de muzică, s-au străduit permanent să defăimeze producțiile muzicale autohtone. Explicațiile acestor „creatori imperativi” de gust muzical au fost puține și stereotipe: **tineretul nu dorește altceva**, iar muzica românească **nu are valoare!** Dixit!

Drept pentru care peste 80% din muzica difuzată aparține autorilor străini, fiind selecționată pe criterii știute doar de cei care alcătuiesc programele, criterii disimulate sub deviza (falsă!): **patronii posturilor își stabilesc interesele comerciale proprii**. Cine îi poate crede pe redactorii care se ascund în spatele unor patroni, care, în mod cert, nu sunt interesați de alcătuirea programelor ci, se poate admite, doar de câștigul imediat? Și atunci, o melodie, așa cum a fost „Torneró”, difuzată de dimineața până seara în Grecia, Cipru, Malta și în alte țări, cum de nu și-a găsit

niciodată locul în playlist-urile celor mai multe posturi „comerciale”? Răspunsul e simplu: tot ce e românesc e prost! Și n-a fost un caz singular! Cu melodia Paulei și a lui Ovi se întâmplă la fel: **nimic în România**, dar **până peste poate** în Norvegia, Suedia și Danemarca. De aceea așa-zisul criteriu comercial este fals și denotă reaua voință a afonilor de la posturile de radio.

Vă aminteam cele două explicații privind nedifuzarea muzicii românești:

a) **Tineretul nu dorește altceva** - aserțiune care conține două vicii esențiale: cantitatea imensă de muzică difuzată este gândită și direcționată pentru un segment minor al societății – tineretul între 15-22 de ani (circa un milion de cetățeni). Dar restul? De ce lumea este obligată să asculte repertorii alcătuite discreționar de către anumiți „răspânditori” de muzică, mulți dintre ei provenind dintre frustrații respinși de gen, incapabili să intoneze un cântecel, dar și inapți pentru vreo altă meserie! Sunt rău, pentru că am cunoscut o droaie de astfel de specimene, a căror impertinență depășește chiar și propria lor incompetență.

Dar copiii, cu vârste între 5-15 ani, viitorii **tineri** pentru care se vor alcătui playlist-urile în anii următori, ce fel de muzică ascultă?

În România există peste cincisprezece festivaluri de muzică pentru copii, la care fiecare dintre copii își alege (în cele mai multe cazuri) **singur** repertoriul de concurs. Și, „**surprise!**”, TOATE melodiile provin din segmentul pe care redactorii amintiți refuză să-l difuzeze, din așa-zisa **muzică ușoară**.

Am crezut că ultimele generații de copii aparțin unei societăți desuete, neinformate, aproape troglodite (dacă ar fi să mă ghidez după ce se spune, în România) și de aceea își aleg un astfel de repertoriu. Și, din nou „**surprise!**”, am mai găsit cel puțin trei nații troglodite, care n-au auzit de redactorii din România și se încapățânează în a propune publicului copii cântând cântece **nedifuzabile** la noi: USA la **American Idol**, Marea Britanie - **Britain Got Talent** și Italia - **Ti lascio una canzone**. Toți copiii prezenți

la aceste concursuri, organizate în țări în care producțiile muzicale depășesc miliarde de dolari, lire sterline sau euro, cântă, în mod exclusiv, un repertoriu ultra-tradițional de muzică pop („ușoară”, domnilor!). Cum de nu-și aleg acești copii piesele în funcție de „gusturile” afonilor noștri?

Cum de RAI uno își permite să difuzeze în **prime time** o emisiune ca „Ti lascio una canzone”, în

care copiii talentați evoluează alături de vedete respectate (!) din anii '60, '70 sau '80? Vă imaginați ce și cât s-ar scrie (pentru că nu toți afonii sunt angajați la posturile de radio, și presa scrisă găzduiește câteva sute) dacă TVR și-ar permite astfel de emisiuni în **prime time**, cu copii talentați care să cânte alături de marii artiști ai deceniilor trecute! Păi, la ce să se uite telespectatorul dacă nu îi arăți și tu un sutien căzut, o pereche de chiloți cu dantelă rară etc.?

Spre marea mea satisfacție, la emisiunea din Italia despre care v-am scris mai sus evoluează excepțional o fetiță din Iași, care a fost găzduită de „Atenție, se cântă!” de mai multe ori – **Mădălina Lefter**. Mi-ar părea foarte rău ca Dumneavoastră să n-o fi văzut și ascultat pe Mădălina, săptămâna trecută, cântând (la RAI Uno!), alături de Massimo Ranieri, ca o mare cântăreață de muzică ușoară, la numai 12 ani.

De ce în Italia se poate, iar la noi nu?

Sunt tentat să cred că există o politică

**Mădălina
Lefter**

antinațională, dublată de existența unei armate de incompetenți agresivi și impertinenți. Periculoși pentru noi, cei de acum (și pentru copiii noștri), dar foarte nocivi pentru formarea gustului unui tineret care, și așa este abandonat drogului, lenei, inculturii și mai este și sfătuit să plece din țară. De aceea, de exemplu, în momentele când în Parlament s-a încercat a se propune un coeficient de bun simț, obligatoriu, privind cantitatea de produse artistice românești ce ar trebui difuzate pe posturile de radio și televiziune, reprezentanții afonilor au sărit cu vehemență împotriva acestei inițiative. Trăiască scumpa noastră Patrie!

b) **Muzica românească nu are valoare.** Întreb, cu naivitate: **cine îi stabilește valoarea?** Aceiași redactori care, din ce în ce mai des se consideră compozitori, prestând o activitate analfabetă de DJ? Sau un segment de „revoluționari” care, la prima evoluție pe o

scenă din străinătate, ar rămâne muți dacă s-a defecta CD writer-ul? Revin la o întrebare retorică: ne putem compara, ca forță a industriei muzicale, cu Italia? Vai de noi, suntem niște pigmei, unde chiorii sunt împărați, dar fuduli nevoie mare. De aceea, în viitorul apropiat, nu vom avea, comparându-ne cu Italia, un Morricone, un Henry Mancini, un Modugno, dar vom fi plini de cântăcioase dezbrăcate care vor urla la noi dacă, Doamne ferește!, le va deschide cineva microfoanele la care fac playback.

Mihai Trăistariu... neobosit

După aproape doi ani de la ultimul album lansat, Mihai Traistariu a lansat al 10-lea album din carieră. Albumul, intitulat „Love”, cu 18 melodii noi, a beneficiat din start de 2 videoclipuri: „Dimmi si o no” și „Puerto Rico”. Stilul muzical a suferit schimbări, sound-ul occidental, condimentat cu versurile în spaniolă, portugheză, chineză, italiană sau engleză, piesele de club și cele cu influențe R&B dau albumului o nuanță modernă. Remarcabile piese ca: „Your love is high” (câștigătoarea la concursul internațional EURODANCE), „Love is hard to understand” (pe care o

cântă împreună cu violonista Alexandra Toader), „Hai în lumea mea” (noul single).

Încet, dar sigur, Mihai Traistariu cucerește țară după țară. Dacă, după Eurovision-ul din 2006, piesa lui „Tornero” (Roton), a cucerit pe rând topurile din 31 țări europene, ajungând să fie difuzată apoi în S.U.A., Australia, China, iată că Franța e altă țară care îi deschide poarta lui Mihai: piesa „Je t'aime”, un cover după cântecul Larei Fabian, s-a aflat în topurile franceze. Piesa este inclusă pe albumul „Best of”, al 11-lea album din cariera lui Mihai.

Pe canalul tv francez - ARTE - într-un documentar despre comunism, producătorii (francezi) și regizorul (un ucrainean), au căutat să culeagă opinii diferite, de la oameni din mai multe țări, care au prins perioada comunismului. Producătorii l-au pus pe Mihai să-și

reamintească experiențe, plăcute sau neplăcute, chiar amuzante unele dintre ele... de pe vremea lui Ceaușescu.

Gabi MATEI

Holograf

„Let`s Do It, Romania!” ... unplugged

Ziua de Curățenie Națională numită „Let`s Do It, Romania!” a fost susținută de numeroase vedete, pentru ca mesajul campaniei să ajungă la cele mai variate categorii de public. Din rândul persoanelor publice, după Smiley, Leonard Doroftei și Adrian Despot, **Holograf** s-a alăturat proiectului: „Dacă noi, societatea civilă, nu luăm atitudine, nimeni nu va face nimic. Este timpul să facem ceva!”.

spun membrii celebrei trupe.

După 14 ani de la celebrul „69% Unplugged”, a venit vremea ca **Holograf** să susțină un nou spectacol în care acusticul va înlocui electricul.

Pe 25 și 26 octombrie, la **Cinema Patria**, formația **Holograf** a oferit publicului două concerte unplugged cu un repertoriu extins, spectacole intitulate „**Patria Holograf**”. Pentru că ideea de unplugged nu este doar prezentarea unor cântece într-un alt înveliș

sonor, ci și o probă serioasă pentru piesele care pot dovedi că păstrează un mesaj suficient de puternic chiar și simplificate la maximum, după alte patru albume complete.

„*Patria este locul poveștilor noastre, copilăria, adolescența, este amintirea concertelor, iubirilor, necazurilor, este publicul care ne-a făcut să fim ceea ce suntem*”, completează artiștii.

Gabi MATEI

RIFF – 40 Nerostitele Cuvinte

O veste bună pentru iubitorii rock-ului autentic! **Asociația Culturală Maria Domina și Agenția Vreau Bilet** au organizat un concert de excepție susținut de **grupul RIFF** la **Palatului Național al Copiilor** din Capitală, eveniment ce face parte din turneul aniversar **RIFF - “Nerostitele cuvinte”**, ce marchează 40 de ani de carieră frumoasă a trupei - **1970-2010**.

Una dintre cele mai longevive și creative formații muzicale pe care le-a dat rock-ul românesc, extrem de apreciată de public pentru calitatea și prospețimea muzicii, prestația artistică și show-ul electrizant, **RIFF** face parte dintr-un grup extrem de restrâns de artiști ce se pot mândri cu o carieră atât de bogată, încărcată de realizări profesionale și sentimentale.

Florin Grigoraș, Mihaela Grigoraș, Cosmin Cruțiu, Florin Demea și Adrian Moldovan, componenții trupei **RIFF**, au reușit pe **9 octombrie** să transpună prin cântec povestea celor 4 decenii pe scena muzicii rock românești,

Concertul „**Nerostitele cuvinte**” a dăruit publicului piese care au propulsat grupul de-a lungul timpului în inimile spectatorilor precum: „*Ana-Maria*”, „*În loc de bun rămas*”, „*Regele șoselei*”, „*Doi străini*”, „*A trecut vara*”, „*Un joc a*

cariera concretizată prin lansarea a 10 albume muzicale, peste 3 500 de concerte în țară și în Europa și numeroase hit-uri.

fast”, „*Primii pași*”, „*Povestea lor*”, „*Cercul vieții*” ...

Daniel LUNGU

Marcel Pavel în SUA

Marius GHERMAN

De curând, tenorul Marcel Pavel a fost invitat să cânte, împreună cu soprana Crina Zancu, la un mare bal de caritate organizat de buna sa prietenă Raluca Gold (specialist la bursa de pe Wall Street) și de Leslie Hawke, mama celebrului actor Ethan Hawke - binecunoscută pentru activitatea sa generoasă în favoarea copiilor români(de altfel, la un moment dat se stabilise la Bacău!). Evenimentul a avut loc în grădina unui loc

Mihai Alexandru, absolvent al secției Pedagogie, amintindu-și amuzați de momentele când, în timpul

cursurilor, lucrau la melodiile la care au colaborat, între care șlagărul „M-am îndrăgostit lulea”. La examenul de licență Marcel a obținut nota 10 cu felicitări pentru lucrarea „Capodopere ale artei muzicale românești și universale”, fiind impresionat de modul în care a fost felicitat de membrii comisiei.

Profesorul Ionel Voineag i-a spus că este un exemplu pentru toți studenții mai tineri și că

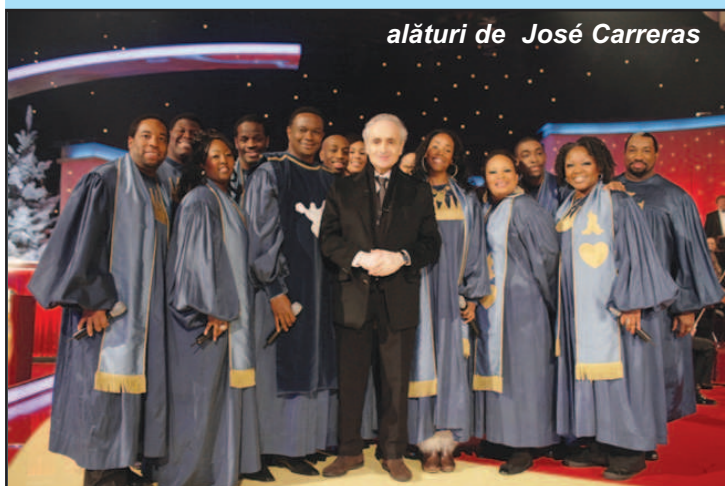

istoric, Montgomery Place, pe țărmul râului Hudson, la New York. Prezentă la eveniment, directoarea Centrului cultural român de la New York, Corina Șuteu, a avut ocazia să descopere vocea impresionantă a artistului român și poate pe viitor va invita în SUA și alți reprezentanți valoroși ai muzicii pop românești, nu numai tineri autori de ponei cu zvastică!! Marcel Pavel n-a ratat ocazia de a viziona celebrul musical „Fantoma de la operă”, la teatrul Majestic de pe Broadway, dar și aceea de a mânca la restaurantul „Nobu”, care aparține faimosului actor Robert de Niro. Iată așadar că înafara balului de caritate în beneficiul copiilor defavorizați din România, cântărețul se întoarce din America cu multe amintiri frumoase, care se adaugă celor legate de festivitatea din sala „George Enescu” de la Universitatea Națională de Muzică București, cu ocazia absolvirii, după care și-a dat licența, primind nota maximă! La festivitate, Marcel, care a terminat la secția canto, s-a întâlnit cu bunul său prieten, compozitorul

este o personalitate marcantă a muzicii pop, moment în care artistului i-au dat literalmente lacrimile. „Le mulțumesc din inimă dascălilor mei, domnului Voineag, doamnelor Enăchescu, Soreanu și Manoleanu! Am fost atât de impresionat de modul cum m-au felicitat, în special primii doi, încât efectiv mi-au dat lacrimile!”. Proba de foc, trecută și aceasta cu brio, a fost interpretarea rolului Chiriac din „O noapte furtunoasă” de Paul Constantinescu. Timp de 4 ani, Marcel Pavel a fost un student conștiincios, fără absențe, dovadă că a avut bursă, pe care însă a cedat-o unor colegi lipsiți de posibilități. După o carieră strălucită în muzica ușoară, Marcel Pavel nu s-a rușinat să se așeze în bancă alături de colegi cu 25 de ani mai tineri, absolvind Universitatea Națională de Muzică la aproape 50 de ani! Jos pălăria și poate exemplul lui va fi urmat și de alți interpreți conștienți de faptul că un bun artist profesionist trebuie să aibă la bază studiul de specialitate.

The Very Best of Black Gospel și Kathy Kelly vin în România

În noiembrie membrii grupului „The Very Best of Black Gospel” își încep turneul european care va cuprinde peste 100 de orașe, printre care și București.

alături de José Carreras

Astfel, la invitația Asociației Culturale „BEST ART” condusă de Alexandru Bebe Mișu cei 12 interpreți vor susține pe 22 decembrie în Sala Mare a Teatrului Național din București un concert extraordinar, un „Gospelshow” veritabil pregătit special pentru acest turneu de mare anvergură, ce va dura până în luna martie 2011. Conducător de Gregory

„Moștenirea” Loredanei

Mihai CHIER

Loredana Groza a înregistrat la New York melodia „Iubi, iubi”, scrisă special de artistă și de Jeremy Adelman pentru coloana sonoră a serialului „Moștenirea”, care este transmis de ProTV în această toamnă. Videoclipul piesei, filmat

M.Kelly, director fondator (a mai creat proiectele „Harlem Gospel Choir”, „The Harlem Gospel Singers” și „The Golden Gospel Singers”), cântăreț, compozitor, textier și laureat al unui Premiu Grammy, „The Very Best of Black Gospel” a cântat anul acesta, chiar în noaptea de Anul Nou, alături de José Carreras la un concert de gală organizat la Berlin. Și tot Asociația Culturală „BEST ART” pregătește în perioada 20 – 22 decembrie o mare surpriză publicului din provincie. Astfel, la Timișoara, Târgu Mureș și Cluj va avea loc concertul binecunoscutei Kathy Kelly – figură proeminentă a formației The Kelly Family, care se află deja în turneu în Europa. The Kelly Family și-a adus în mod semnificativ contribuția la zestrea muzicală a lumii, fiind considerată una dintre cele mai influente trupe ale tuturor timpurilor în domeniul folk-ului modern. Vremea a trecut, iar „frații și surorile” Kelly au luat-o pe drumul lor. Conducător și manager al formației (frații ei îi spuneau „The Boss”), Kathy Kelly a ales cariera solo în anul 2000, evidențiindu-se prin multiplele calități artistice – este dansatoare și balerină, are un atestat de cântăreață de operă după ce a urmat cursurile profesorului Arthur Janzen la Școala Superioară de Muzică din Köln și a participat la un master-class la Bruno Pola din Lugano, Elveția. A studiat vioara, pianul, acordeonul și chitara la Madrid și Viena, a lansat 4 albume (Best of Kathy Kelly - 1999, Morning of my life – 2000, Straight of you hearth – 2002 și Gospel – 2005) și mai multe single-uri, a susținut sute de concerte în întreaga lume (uneori i-a

cooptat și pe frații săi, Angelo și Jimmy), iar de anul trecut se află în Turneul European care va cuprinde în decembrie și România.

Oana GEORGESCU

Într-o singură noapte la studiourile din Buftea, a fost difuzat în premieră pe site-ul mostenirea.protv.ro.

În paralel, Loredana a lansat noul single „Rain, Rain” - prima piesă promovată de pe albumul ce va fi lansat în curând de MediaPro Music. Cântecul este compus de Loredana împreună

Fonoteca de aur

Marius GHERMAN

Iată că avem ocazia să semnalăm, cu bucurie, o inițiativă demnă de toată lauda a redacției muzicale a Societății Române de Radiodifuziune, despre care am aflat cu totul

Marina Voica

întâmplător, dintr-o discuție cu apreciatul interpret Alexandru Jula. Acesta venise special de la Galați pentru a realiza împreună cu redactorul Cezar Andrei un amplu interviu care să fie păstrat în "Fonoteca de aur" a postului public de radio. De la același realizator am aflat că dânsul a mai făcut interviuri pentru această "bancă de valori a eternității", între alții, cu Temistocle Popa, Paul Urmuzescu, Marina Voica, Constantin Drăghici, Nicolae Nițescu, Cornel Fugaru, Tania Lovinescu, Lucky Marinescu. Se înțelege, proiectul este abia la început de drum și cu siguranță pe parcurs vor fi invitate în studioul radio

Alexandru Jula

toate marile valori ale muzicii ușoare românești – compozitori, textieri, interpreți – pentru că, iată, ne părăsesc unul câte unul stâlpii puternici de susținere a edificiului genului și ne-am fi trezit peste câțiva ani că nu mai știm cum au arătat, au vorbit, au gândit aceste personalități excepționale. Așa încât sincere felicitări redacției muzicale (noi ne-am referit în aceste rânduri doar la muzica ușoară, dar am înțeles că sunt abordate toate genurile muzicale) a SRR și... la cât mai multe interviuri de profil!

cu Bruce Driscoll și Jeremy Adelman de la Sleepy Rebels în studioul acestora din Soho, New York. „E un cântec pe care l-am scris la sfârșitul primăverii, la New York. N-a fost nimic programat, pur și simplu m-am reîntâlnit cu Jeremy și Bruce și ne-am zis să încercăm ceva, dacă tot aveam o jumătate de zi la dispoziție. Am pornit de la ideea unui cântec de dragoste, cu o armonie „happy”, așa încât am construit cântecul de la prima idee care mi-a venit atunci. În

mai puțin de 5 ore aveam un cântec minunat, înregistrat și mixat. Viziunea a fost colectivă, despre cum e să vorbești mai puțin și să faci mai mult, mai ales într-o relație de dragoste. El care așteaptă în ploaie și ea care nu-l mai lasă să urce în turnul ei... Poate fi comparată cu povestea unui cavaler îndrăgostit, care așteaptă un semn în ploaie, și a unei prințese” – povestește artista.

„Am încercat să transmitem cât mai repede

mesajele și vibrațiile care s-au născut din această colaborare. Piesa are puternice accente din muzica anilor '80, puțin brit-pop, dar și ceva din muzicalitatea specific românească. Am încercat să combin cât mai multe lumi și să iasă un cântec actual”. După succesul cărții „Sexting”, Loredana se gândește la o nouă aventură literară, de această dată adunând într-un volum toată experiența ei în ceea ce privește muzica.

Flash

Loredana a invitat pe cei pasionați la concursul inițiat de Vlad Stoian, jurnalist și VJ la Radio Guerilla: mai mulți artiști de talie internațional și apreciați muzicieni români să remixeze single-ul "Rain, Rain", pentru o colecție digitală "Rain Rain Remixed". Pe lângă cele 20 de remixuri oficiale al unor artiști precum Nicolas Makelberge, Minus, Bogdan, Eusebio & Warr, Elite Gymnastics, Sun Angels sau Panache, pe această colecție digitală vor fi incluse și 5 remixuri venite din partea fanilor, iar Loredana va alege personal cele 5 variante care vor fi incluse pe colecție.

„Who is Radio Killer?” ne-am întrebat când un proiect muzical misterios lua cu asalt topurile cu hit single-ul **Voila. Radio Killer** au pregătit un single nou și un videoclip pe măsură - *Be Free*. Într-o regie semnată Lulian Moga, Bucureștiul devine terenul de fotbal Radio Killer. Alături de protagoniștii clipului – Smiley și Paul Damixie, peste patruzeci de fotbaliști au participat la filmări, precum și Ilie Năstase. Videoclipul reprezintă o premieră și pentru **Paul Damixie**, aflat la prima apariție ca parte din Radio Killer.

La Festivalul Internațional de Film Independent ANONIMUL, ediția a VII-a din Deltă, la Sfântu Gheorghe, formația **VUNK** a fost aleasă să susțină un concert în seara de premiere a festivalului. Pe lângă focurile de artificii din acea seară s-au auzit și "Artificii pe tavan", cel mai nou single VUNK. Cu o zi mai devreme, cei de la VUNK au fost prezenți la Festivalul Mangalia, unde s-au alăturat artiștilor care au acceptat să participe benevol, în sprijinul susținerii festivalului și în acest an.

După succesul pe care l-a avut cu „Change” și controversatul clip pentru piesa „Sus pe bar”, **Puya** s-a hotărât să lanseze un nou single, intitulat „VIP”. Artistul

continuă colaborarea cu George și Kamelia Hora, și a filmat un nou videoclip - regizor Marian Crișan. Videoclipul este o satiră la adresa așa-ziselor VIP-uri de la noi din țară. Single-ul este extras de pe albumul "Românisme Partea II" și, la fel ca pe albumul anterior, Puya trage concluzii vis-à-vis de societatea românească, însă de această dată accentul este pus pe nevoia de senzațional din presa autohtonă, pe pseudovedetele

Claudia Pavel

apărute peste noapte din nevoia trusturilor de presă de a obține audiență și pe tendința generală de a urmări la televizor subiecte șocante, frivole și vulgare.

Gala Records lansează un nou proiect muzical – **Ryan & Radu**. Single-ul "**Rush Love**", realizat de **Gabriel Huiban** - împreună cu echipa sa, a intrat deja în playlist-urile posturilor de radio și se bucură de reacții favorabile atât pe plan național, cât și internațional. Vocile celor doi artiști se completează foarte bine, **Ryan** fiind un chitarist de excepție, iar **Radu** remarcându-se ca DJ talentat. **Gabriel Huiban** a ajutat de-a lungul timpului la lansarea, re poziționarea, menținerea și succesul multor artiști, prin compozițiile sale: 3SE, Hi-Q, Akcent, Cristina Rus, Delia, Lili Sandu, Giulia, Anna Lesko, DJ Project. De asemenea, producătorul a descoperit și a promovat diferiți compozitori. Adi Colceru - David DeeJay - este producătorul care a stat timp de 6 ani în apropierea lui Gabi Huiban. Dan Deaconu, Mihai Postolache,

Alex Pelin au fost descoperiți și au intrat în echipa Gala Records în calitate de compozitori, producători, ingineri de sunet, beneficiind de experiența și cunoștințele lui Gabriel Huiban.

Cel mai recent single lansat de **DJ Project** - „**Regrete**” - compus de Gino Manzotti și Gabriel Huiban - a fost bine primit. De curând, cei trei **DJ Project** au filmat la Buftea și videoclipul single-ului „**Regrete**” – în regia lui Dragoș Buliga. Clipul înfățișează povestea de dragoste dintre doi tineri - **Giulia** și **Adi Nartea**. Gino și Maxx se bucură de faptul că **DJ Project** a trecut cu succes proba timpului. "Publicul nostru ne-a primit atât de bine muzica de-a lungul anilor! Lui i se datorează povestea de 10 ani a trupei."

Sexy, dar în același timp elegantă, **Claudia Pavel** revine în atenția publicului cu un nou single, dar și cu un videoclip pe măsură. Single-ul "Crazy" este compus de Niclas Molinder și Joacim Persson. Videoclipul în regia lui Andrea Giacomini (cel care a realizat *Oops I did it again* – Britney Spears) și produs de Christian Heuer a fost filmat într-un deșert între Las Vegas și Los Angeles și susține ideea pe care o transmite și piesa. Iar Claudia își joacă cu succes rolul de "Regină a deșertului".

După Premiul special al juriului obținut în mai la Galele studențești de la Sibiu, tânărul nostru violonist Constantin Mirea a fost solicitat de apreciatul pianist Mircea Tiberian pentru două prezențe remarcabile: la Marathonul de jazz și poezie de la Teatrul Național de operetă „Ion Dacian” și apoi în scurt timp la Gyuri's Pub din Capitală.

Programul acestor concerte, care s-a bucurat de mult succes, a cuprins piese standard, muzică de film, operetă și etno-jazz. (Alexandru Șipa)

Mondo pop

După ce a anunțat lansarea unui nou album - *Seal 6: Commitment* pentru data de 28 septembrie, **Seal** argumentează de ce l-a ales pe David Foster să-i fie producător. "L-am rugat pe David să producă *Commitment* pentru că pur și simplu este una dintre cele mai incredibile persoane cu care am lucrat în studio pentru o perioadă lungă de timp". *Seal 6: Commitment* este al șaselea album de studio al cântărețului de R&B și soul și este al doilea album produs de Foster.

James Blunt declară că: "Tocmai am terminat de înregistrat cel de-al treilea album... Va ieși pe piață

James Blunt

în jurul lunii noiembrie, și este un pic diferit față de ultimele două – adică într-un sens bun". Noul single anunțat se numește *Stay The Night* și va fi prezent pe noul album al artistului.

Eric Clapton a anunțat lansarea albumului *Seltitled* pentru data de 28 septembrie. Noul disc cuprinde colaborări cu artiști ca: Steve Winwood, cu care Clapton a lucrat și la albumul live – *Live At Madison Square*

Garden, dar și cu Wynton Marsalis, Sheryl Crow, Allen Toussaint, Derek Trucks și alții. Discul va fi co-produs de Doyle Bramhall II și după spusele lui Clapton "este mai bun decât intenționam să fie de fapt. Este o colecție eclectică de cântece care nu erau de fapt programate să iasă - dar îmi place foarte mult faptul că vine ca o surpriză pentru fani, pentru că în sine este și o surpriză pentru mine, la fel de mult", declara chitaristul. Eric Clapton este singurul artist care a intrat în Rock Roll Hall of Fame de trei ori, o dată ca artist solo și de alte două ori ca membru Yardbirds și Cream.

Una dintre cele mai influente formații de numetal, **Korn**, a cântat în cadrul festivalului Peninsula din Târgu Mureș. În cadrul festivalului au mai fost invitați să cânte și Tricky, the Rasmus, Europe, Ska-P și Babylon Circus. După o pauză de trei ani de la lansarea albumului fără titlu (*Untitled*), trupa californiană Korn se întoarce cu cel de-al nouălea album de studio - *KORN III – Remember Who You Are*. Cuprinde 11 piese noi-nouțe și a fost produs de Ross Robinson, cel care a produs și primele două albume ale trupei. Solistul Jonathan Davis declara că albumul este "simplu" și că

nu este în mai multe straturi ca albumele anterioare, dar că "ceea ce contează este vibe-ul".

După ce a dat lovitură cu hiturile *Nothin' On You* și *Airplanes*, **B.o.B.** a fost nominalizat la MTV Video Music Awards, ca și rapperul american, Jay-Z, trupa Paramore a fost nominalizată la secțiunea: Best Rock Video, iar Janelle Monae a fost nominalizată la secțiunea Best Choreography

După o pauză de 4 ani trupa americană **Goo Goo Dolls** revine cu albumul *Something For The Rest Of Us*, iar noul single se numește *Home* și beneficiază deja de un clip. Goo Goo Dolls s-a înființat în 1986, în New York și a vândut de-a lungul timpului nu mai puțin de 9 milioane de discuri.

Coloana sonoră a celui mai anticipat film al acestui an – *Step Up 3D* s-a lansat! Soundtrack-ul filmului cuprinde artiști consacrați precum Flo Rida, care face un featuring de excepție cu David Guetta pentru piesa deja hit – *Club Can't Handle Me*. Primul album al rapperului american se numește „Mail On Sunday”, iar primul single „Low”, un featuring de succes cu T-Pain; a ocupat primul loc în top săptămâni de-a rândul. Flo Rida pregătește lansarea unui nou album care se numește „The Only One”, pentru sfârșitul acestui an. Guetta a câștigat recunoașterea internațională odată cu featuringul realizat cu Madonna pentru piesa *Revolver*.

3OH!3 a anunțat datele următorului turneu Nord American, care va începe pe 14 octombrie, în San Antonio, Texas și va parcurge tot continentul până în noiembrie. Alături de cei doi băieți vor mai urca pe scenă Hellogoodbye. Anunțul turneului urmează premierii cu discul de platină în ce privește vânzarea digitală a noului single *My First Kiss*, un featuring cu Kesha, care s-a vândut într-un milion de exemplare. Mai mult, clipul single-ului a fost nominalizat la MTV Video Music Award la secțiunea „Cea mai bună colaborare”.

Pagini realizate de Florin Silviu URSULESCU

Toamna Muzicală Hunedoreană - 30

În 1980, în luna octombrie, a avut loc în amfiteatrul Spitalului Municipal din Hunedoara primul concert din cadrul Toamnei Muzicale Hunedorene. Corul de Cameră al Școlii de Muzică și Arte Plastice a fost cel care a deschis drumul unei aventuri artistice

care continuă și astăzi. Inițiată și organizată timp de 30 de ani de către Mircea Goian, manifestarea a adus pe scenele din Hunedoara artiști renumiți la nivel național și internațional. Ștefan Ruha (care a concertat în cadrul festivalului 20 de ani la rând), corul "Madrigal" dirijat de Marin Constantin, vio-

Cimpoierii din Transilvania

REVISTĂ LUNARĂ EDITATĂ DE EDITURA MUZICALĂ CU
SPRIJINUL UCMR-ADA DIN FONDUL SOCIAL CULTURAL
ȘI ÎN COLABORARE CU U.N.M.B.

ACTUALITATEA MUZICALĂ

Director: Costin ASLAM

Redactori:

Mihai COSMA

Octavian URSULESCU

Editorialist: Liviu DANCEANU

Semnează în acest număr:

Irinel ANGHEL, Dorina ARSENEȘCU, George BALINT,
Loredana BALTAZAR, Al. I. BĂDULEȘCU,
Cornelia BRONZETTI, Corina BURA,
Ștefan CĂRĂPĂNCEANU, Carmen CĂRNECI-CAVASSI,
Luminița CIOBANU, Maia CIOBANU,
Lumița CONSTANTINESCU, Anca FLOREA,
Marcel FRANDEȘ, Cornel FUGARU, Oana GEORGESCU,
Alexandra IONESCU, Doru IONESCU,
Mirela KOZLOVSKI, Florian LUNGU, Horia MOCULESCU,
Doina MOGA, Diana SPĂNU-DĂNILĂ,
Florin-Silviu URSULESCU

Pentru ediția electronică vezi: www.ucmr.org.ro

Adresa redacției: București, Calea Victoriei 141, sect.1,
010071, România. **Tel./Fax:** +40-21-312.98.67

E-mail: em@edituramuzicala.ro, editura@unmb.ro

TIPOGRAFIA - ERICOM PRINT SRL

TEL: 021-410.64.88

ISSN: 1220-742x

lonistul Șerban Lupu, orchestra de cameră a Liceului de Muzică din Cluj Napoca cu a lor celebră reprezentație a Cantatei Cafelei, Trio Andrei, Ecaterina Botar, Mirela Capătă, violoncelista Ioana Ostafie, Ansamblul istoric "Passamezzo", Holloenek, Truverii, Domnisoara Pogany, Flauto Dolce, Corul de cameră "Emil Monția", și mulți alți. Elevii din școlile hunedorene veneau la concerte însoțiți de profesorii de muzică, o bună parte din publicul de azi fiind cultivat de pe atunci....

Toamna Muzicală Hunedoreană 2010 înseamnă „o ediție a hunedorenilor pentru hunedoreni”, promovând 100% valorile locale. Timp de patru zile în perioada 23 – 26 septembrie, la Hunedoara au concertat Nicolae Szekely, Duo Continuo, Huniadi Cantores, Steel Jazz Caffe, Corvinia și Cimpoierii din Transilvania. La mulți ani !

Dorin MANEA

Almășan... după 5 ani

În urmă cu 5 ani, într-o perioadă în care Bosquito își câștigase renumele drept cea mai populară formație de rock latino din țară, Radu Almășan, solistul și liderul formației, a luat o decizie temerară, aceea de a își urma visul și de a încânta și Statele Unite cu muzica sa.

Ajuns în America, Radu a format trupa de indie-rock „Madame Hooligan” care, în timp, s-a bucurat de o mare apreciere în cluburile din Los Angeles, cântând alături de nume grele ale industriei, personalități ale scenei indie.

Dorul de țară și de familie l-au făcut pe Radu să se întoarcă în România pentru câteva luni. Experiența i-a adus însă chiar mai mult decât se aștepta – urmărind peisajul muzical autohton a luat decizia de a i se alătura din nou, în acest moment activând în ambele grupuri, atât Bosquito cât și Madame Hooligan.

Urmând cursul firesc, Radu Almășan a compus o noua piesă, „Tobogan”, dezvăluind aceeași linie fresh, păstrând influențele de rock latino, dar adoptând o tentă mai matură.

Daniel LUNGU